

Sa buhay, lahat ay walang kasiguraduhan. Hindi mo alam ang mangyayari kinabukasan, at wala kang alam kung saan ka dadalhin ng kapalaran. Ngunit sa gitna ng lahat ng ito, may isang bagay ang nananatili, ang wagas na pag-ibig. Sa kabila ng mga pagsubok at hirap, ang tunay na pag-ibig ay hindi nagbabago. Ito ay mas tatatag sa bawat unos, at sa bawat hakbang, ito ay nagpapaalala na may liwanag sa dulo ng bawat madilim na daan. Sa bawat pagkatalo, sa ngalan ng pag-ibig, tayo'y bumabangon. At sa bawat luha, ito'y nagbibigay ng pag-asa.

Ngunit kung ang pag-ibig ang nag-iiisang tiyak, sa isang libong duda.. Kung ang pag-ibig ay nanatili at hindi nagbabago, bakit niya ako iniwan?

“ Gising na Marem, may pasok ka pa!” bulyaw ng aking ina na sya'ng dahilan ng pagbangon ko sa higaan at nakapag pagising sa natutulog kong diwa.

“ Gusto mo na ba akong mamatay ma?” tanong ko

“ Ang blood type natin Marem ay B, at hindi OA. Ginising ka lang, hindi kita pinapatay.” balambang na sagot ni nanay.

“ Kakatulog ko palang kasi, ginigising niyo na po ako e.” nakabusangot kong sagot.

“ Sabi ko kagabi ay matulog ka nang maaga, hindi umaga. Kasalanan ko ba kong natulog ka nang madaling araw na?” tanong niya sa akin habang kulang na lang ay magsalubong ang kaniyang mga kilay.

Hindi na rin ako sumagot dahil mas lalo lang itong magagalit sa akin. Tama si nanay, madaling araw na kasi ako natulog kanina, dahil tinapos ko pa iyong research nung kaklase ko. Sa paggawa ng research ay binabayaran naman ako, gusto ko kasing makatulong sa gastusin sa bahay kaya pati ang paggawa ng mga ganito ay pinapasok ko na rin. Hindi lang research ang ginagawa ko, minsan ay thesis, mga projects, mga assignments. Sayang din kasi ang kikitain, pang ulam na namin iyon at dagdag baon ko.

KABANATA 1

“Sikolohikal”

“ Magandang umaga, Nay Gloria, mano po. “ pagbigay galang ko kaya Nay Gloria na kapitbahay namin na kabababa lang ng tricycle na halatang kagagaling lang sa palengke.”

“ Magandang umaga naman, papasok ka na ba, Marem?” nakangiting tanong sa akin ng matanda.

“ Opo, nay. Pero tulungan ko muna kayo, ako na magdadala nitong mga pinamili mo.” saad ko habang kinukuha ang mga basket sa kamay niya.

“ Baka mahuli ka sa klase mo.” ayaw sana niyang bitawan ang mga basket na dala pero wala na ring nagawa dahil nakuha ko na.

“ Hindi po, nay. Maaga pa naman.” hagikgik ko.

Hinatid ko ang matanda hanggang sa makarating sa kanilang bahay, at hindi na rin nagtagal pa at nagsimula nang maglakad upang tumungo sa sakayan ng jeep papunta sa University of Cebu. Habang sinisipa ang mga maliliit na batong nadaraan ko, ay nakita ko si Ate Tes, na siyang may-ari ng isang coffee shop at may pwesto sa bayan.

“ Ate Tes!” tawag ko sabay kaway upang makita ako.

“ Marem, ikaw pala. Anong atin?” tanong niya sa akin.

“ Ate, tumatanggap ba kayo ng part-timer? Gusto ko po sanang mag-apply.” saad ko sa kaniya na halata ang pagkagulat batay sa kaniyang ekspresyon.

“ Pwede naman, pero nag-aaral ka. Nagpaalam ka ba sa nanay mo?” halata sa boses niya na nangangamba at tila ay ayaw pumayag.

“ Hindi pa po, ate. Pero magpapaalam po ako kay nanay, tsaka kung pwede po ay sabado at linggo niyo nalang ako i-schedule sa pagbabantay ng bakery para po wala akong pasok?” ngiti ko sa kaniya, nagbabaka sakali na papayag siya.

“ Sige na ate, masipag naman ako, tsaka talagang maaasahan. Pandagdag lang baon.”

Sa pagpupumilit kay Ate Tes, at sa huli ay nakumbinsi rin. Masaya ako habang nagpapatuloy sa paglalakad papuntang sakayan habang iniisip na may naghihintay na sa akin na trabaho kapag weekends. Pandagdag baon, at pantulong na rin kay nanay.

Hindi pa siya nakakapag paalam sa ina na papasok siya sa isang trabaho dahil talagang hindi siya nito papayagan, ang palaging sinasabi sa kaniya ng kaniyang nanay kapag magpapaalam siya na

maghahanap ng trabaho ay, “*Kaya pa kitang buhayin, Marem. Kaya mag-aral ka lang diyan ako na ang maghahanap buhay para sa ating dalawa.*”

Kita ko sa mukha ni nanay na hindi pinapakitang nahihirapan na siya, pero sa bawat paghawak ko sa kamay niyang numinipis at kumukulubot na ang balat sa kalalaba at kanunod ng sabon sa mga damit na nilalabhan niya ay hindi ko mapigilang maawa. Hindi na rin bumabata si nanay, at ang pagiging labandera na ang naging hanapbuhay hanggang sa lumaki ako.

Hindi ko na rin namalayan na nakarating na pala ako sa sakayan ng jeep, at sakto dalawang pasahero nalang ang kulang, kaya dali-dali na akong sumakay. Hindi rin nagtagal ay may umupo na sa tabi ko hudyat na puno na ang sinasakyan kong jeep. Habang umaandar ay bumibigat ang talukap ng mata ko, tatlumpong minuto rin ang biyahe bago makarating sa UC, at hindi rin masama kung iidlip dahil antok pa ako.

“Miss, University of Cebu na.” nagising ako sa pag-alog ng kung sinong tao sa ulo. Kaya kahit pupungay pungay pa ang mata ay idinilat ko na ito, at nakita na nakasandal pala ang balikat ko sa aking katabi sa jeep na mukhang dito rin nag-aaral sa UC base sa lace ng ID na suot niya.

“Ay, pasensya na. Nakatulog ako.” paghingi ko ng dispensa kasi tatlumpong minuto rin akong nakasandal sa kaniya at malamang ay sasakit iyon. Ngunit hindi man lang ako tinapunan ng tingin ng lalaki, at umalis na mula sa pagkakaupo. Napagpasyahan ko na rin na bumaba upang tahakin ang tarangkahan ng aking papasukan, at bumulaga sa akin ang napakalaking pangalan ng paaralan. Pinangarap ko lang ito noon, ngayon ay narito na ako.

“WELCOME TO UNIVERSITY OF CEBU”

Habang tinatahak at naglilibot-libot sa isa sa napakalaking unibersidad dito sa Pilipinas, ay hindi ko mapigilang mamangha. Scholar ako ni mayor, nabigyan ako ng pagkakataon na makapag-aral dito. Ang kailangan ko lang ay mapanatili at hindi bababa ang mga grado ko, upang manatili sa pagiging scholar. Sa paglalakad ay nakita si Ace, kapatid ng nagpagawa sa akin ng research.

“Ace, kamusta? Asan nga pala ang ate mo?” tanong ko sa kaniya habang tinitignan ang mga mata niyang nangungusap. Ngunit bigla akong nagulat nang kabigin ako nito at kinulong sa mga bisig.

“Marem, na-miss kita.” ang mga salitang lumabas sa kaniyang bibig ay walang konektado sa itinatanong ko.

“Narito na pala yung pinagawa ng ate mo na research, natapos ko na. Bayad na iyan, ibigay mo nalang, Ace.” ngiti ko at isinawalang bahala ang kaniyang ginawa. Ngumiti pa rin ako kay Ace kahit hindi halatang hiningal ako sa bilis ng pagkakasalita ko para lang makawala na sa paningin niya.

“ Sige, Marem, sabihan ko si ate. Maraming salamat. “ wika ni Ace ngunit hindi ko mawari kung tama ba ang mga ekspresyon na nakita ko sa kaniyang mata.

Si Ace ay dati kong matalik na kaibigan, bago siya nagtapat sa akin. Sa una ay hindi ko alam kung anong tamang sabihin, ayaw ko kasi siyang masaktan at pinoprotektahan ko ang binuong pagkakaibigan namin. Mahalaga at mahal ko siya pero yung pagmamahal na meron ako sa kaniya ay limitado lang hanggang sa pagkakaibigan at hindi na madadagdagan pa. Sinabi ko sa kaniya ang totoo at tinanggap niya rin naman. Ngunit umiwas siya sa akin, kaya nabigla ako ng yakapin niya ako dahil mahigit limang buwan niya na akong hindi pinapansin.

“Kung may kailangan pa siyang ipagawa, sabihan mo lang ako ha. Mauna na ako, maraming salamat” wika ko bago magpaalam at tumungo sa sa aking silid-aralan.

Unang araw ngayon ng pasukan, at ako ay isang ganap na kolehiyala na. Psychology ang kinukuha kong kurso, mahirap pero gagawin ko ang lahat para maitaguyod ito. Mahilig akong mag-aral, pero ayoko ng kahit anong pressure. Competitive ako sa pag-aaral, pero hindi ibig sabihin noon na nakatuon na ako sa mga grado. Ang mga grado ay hindi nagbibigay motibasyon sa akin, pero ang pagkatuto ay oo. Kaya mas pinipili ko na matuto nang hindi iniisip ang mga markang makukuha ko. Gagawin ko lang ang makakaya ko upang mapanatili ang scholar at ang pagkakataon na ibinigay sa akin. Hindi ko ito sasayangin, dahil para ito sa pangarap ni nanay na naging pangarap ko na rin.

KABANATA 2

Kasalukuyan akong naglalakad papunta sa aking silid-aralan, ninanamnam ang simoy ng hangin na tumatama sa aking balat, at kasabay ng pagbabaybay ng mga kamay sa mga halamang nadaraanan ay

humuhulma ang mga ngiti sa aking labi sa bawat mag-aaral na aking nasisilayan sa paaralan. Panibagong tao na naman ang aking makakasalamuha, at masaya lang ako dahil magsisimula na ang panibagong yugto sa buhay ko. Panibagong daan na ang tatahakin bilang isang mag-aaral sa kolehiyo. Iba't ibang senaryo na ang tumatakbo sa isipan ko nang mapagtanto na nasa tapat na pala ako ng pinto ng klasrum.

Tinitigan ko isa-isa ang mga taong makakasama ko sa apat na taon sa kolehiyo, iba't ibang pag-uugali ang isinisigaw ng kanilang awra, mayroong tahimik lang, mayroong pinapakita na agad ang kapilyuhan, may mga nagtataasan ang kilay, at may mga palangiti na halatang gustong makipagkaibigan. Tulad na lamang nitong dalawang babaeng lumapit sa akin.

“Ako nga pala si Andra, dito rin ba sa 1-Pearl ang seksiyon mo?” tanong ng singkit at medyo may kababaan na babae sa akin.

“ Oo, dito ang seksiyon ko.” sabay ngiti at pakita sa kanila ng papel na hawak ko kung saan nakalagay ang iskedyul ng mga subject ko.

“ Tamang tama, dito ka na umupo. Ako nga pala si Zariyah.” saad naman ng may mahabang buhok at may katamtaman na tangkad.

Parang magkakaroon na agad ako ng mga bagong kaibigan dito, natawa nalang ako sa naisip ko.

Nagkamayan kaming tatlo at nagbatian. Nagkuwentuhan na rin kami habang hinihintay na magsimula ang klase. Parang iba nga ang pakiramdam ko sa kanila, parang sa paraan ng pagkukuwentuhan namin ay matagal na kaming magkakakilala. Ano ba ito, baka mga aso at pusa ko sila sa past life ko? kaya ganito nalang kami magbiruan.

Napag-alaman ko na galing palang Maynila itong sina Andra at Zariyah, magpinsan sila at sa bahay ng kanilang lola tumitira. Mapapansin mo sa dalawa na hindi lang maganda, kundi may kaya rin sa buhay.

“ Magandang Araw, maligayang pagdating sa University of Cebu mga 1st year Psychology students.” iyan ang ibinugad sa amin ni Gng. Mercadejas, ang adviser namin.

“ Magandang umaga rin po.” sagot naman ng lahat.

Tulad ng mga klase sa unang araw, ganoon din ang aming ginawa, nagpakilala, nag kamustahan.

“ Bago tayo maghiwa-hiwalay ay gusto ko munang magkaroon tayo ng list of officers sa ating klasrum ngayong school year.” ani ni Ma’am Aya.

“ Ma’am, I respectfully nominate as the President, Marem.” biglang lumaki ang mata ko sa sinabi ni Andra, at siya ring pagkagulat ko nang pumalakpak si Zariyah pati na ang iba naming mga kaklase.

“Hoy, ano ba.” sita ko sa kaniya, pero hinayaan nalang dahil napag-alaman ko na may dagdag puntos daw ito sa marka.

“Ma’am, I nominate Achilles.” rinig kong banggit nung nasa hulihang parte ng silid-aralan.

Kilala ko iyong nagsalita dahil sa pagpapakilala kanina, siya si Zamiel parang kaibigan ni Achilles dahil nahalata ko na palagi itong magkasama. Si Achilles naman ay mahahalata na may laman ang utak base sa itsura, may salamin at malinis tignan, medyo maloko at makulit nga lang.

“Wala na bang dadagdag para sa pagka pangulo?” tanong ng aming guro.

“Dumako na tayo sa botohan, sino ang gustong maging president ng room si Marem?” Itinaas ko ang aking kamay, at nakitang may iilan ding bumoto sa akin.

“Mayroong bumotong 27 kay Marem, kay Achilles naman.” ani ni Ma’am. Nakita ko na parang pareho lang ang bilang nung mga bumoto sa akin, at kay Achilles.

“Ang ating Presidente sa taong ito ay walang iba kundi si Achilles Camero, dahil nakakuha siya ng 28 na bilang.” Ngumiti nalang ako sa naging resulta at naki palakpak sa iba. Natapos ang botohan at ako ang naging bise- presidente, naging kalihim naman si Zariyah at muse si Andra.

Masasabi ko na isang magandang araw din ito, isang bagong simula sa akin, at masaya ako dahil nakatagpo agad ako ng mga panibagong kaibigan. Dahan dahan na rin akong gumayak para makauwi na. At makalipas ang isang oras ay nakarating na ako sa bahay, Pangiti-ngiti ako habang naglalakad papasok ng bahay, at biglang napatakbo ng makita ko si nanay na nasa likod ng aming bahay at nagsisimula nang maglaba.

“Ma, andito na po ako” saad ko nang makalapit sa puwesto niya.

“Narito na pala ang paborito at pinaka mamahal ko na anak” pambobola naman ni nanay habang tumatayo para lapitan ako.

“Aba, syempre pa, ako lang naman anak mo” at sabay kaming natawa sa winika ko

“Tulungan na kita riyan ma, para madali tayong matapos.” Salamat naman at nairaos ko ang unang araw ko sa kolehiyo, ngayon naman ang pagtulong kay nanay ang tatrabahuhin ko.

KABANATA 3

Mas nauna akong nagising kaysa sa alarm clock ko, si nanay. Nagsimula na akong gumayak, inayos ang sarili, at nagluto. Inabutan na rin kasi kami nang gabi ng matapos maglaba, kaya bumabawi pa ng tulog si nanay. Ngunit hindi rin nagtagal ay may narinig na akong ingay, hudyat na gising na siya.

“ Magandang araw, pinaka maganda kong nanay”. saad ko sabay yakap sa kaniya.

“ Mabuti nga at pinamanahan kita.” wika niya naman sabay halik sa noo ko.

“ Nay, may sasabihin ako, pero huwag kang magagalit.” biglang turan ko.

“ Nay, papayag ka ba kung mag papart-timer ako ?” sinamaan niya ako ng tingin sabay kuha ng plato.

“ lisa ka na nga lang na anak ko, hahayaan ko pa? Kaya kitang buhayin, Marem.” sabay batok niya sa akin.

“ Bilisan mo na riyan at baka mahuli ka pa sa klase. Pagkatapos ko rin dito ay magsisimula na ako maglaba, marami rin kasi ang kiuha kong labada.” bigla naman akong nalungkot dahil hindi ako makakatulong sa kaniya. Nang maghiwalay sila ng tatay ko noong limang taon gulang pa lang ako, walang ibang ginawa si nanay kung hindi kumuha ng mga labahin. Hindi siya nakatapos ng pag-aaral kaya wala siyang ibang mapasukan na trabaho. Nakita ko kung paano siya nasaktan, at nahirapan habang binubuhay ako. Pagkatapos ko kumain ay hinugasan ko na ang pinagkainan namin ni nanay. Inayos ko na ang sarili ko, gumayak at nagpaalam na kay nanay.

“Nay, alis na po ako. Mag-iingat po kayo. ” sagot ko

Habang tinatahak ko ang tarangkahan ng University of Cebu kung saan ako pumapasok, dalawang bulto ng tao ang aking nakita. Ang kanilang likod ay kilala ko, dahil minsan ko na rin itong mga nakita.

“ Psst”, malapit na akong malampas sa kinatatayuan nila ng may sumisit sa akin. Kay napalingon ako, at nakita ang mukha ng dalawang lalaki na ang isa ay nakangiti, at ang isa naman ay kalmado lang ang awra.

“ Magandang umaga! Ang aga naman ng Vice President ko.” pagbati ni Achilles

“ Hi, classmate.” pagbati naman ni Zamiel.

Hindi ko alam kung binibiro ako nito o gusto lang makipagkulitan. Hindi ko nalang ang dalawa, at nilampasan na lamang sila.

“ Wow, tol. Hindi tayo pinansin.” pag hehestrikal naman ni Zamiel.

“ Parang hindi ako nilawayan sa jeep kahapon ah.” napatigil ako sa paglalakad ng marinig koi yon. Ibig sabihin ay si Achilles ang katabi ko kahapon, yung lalaking nasandalan ko, at bigla na lang umalis.

“ Sakit pa rin ng balikat ko, aray.” Sinamaan ko siya ng tingin ng makitang iniikot-ikot pa niya ang kaniyang mga balikat na tila ay sobrang sakit. Hinayaan ko na lamang magbunganga ang dalawa at tumungo na sa aming sili-aralan.

“ Hi, Andra and Zariyah.” pagbati ko sa aking mga kaibigan. Nakipag beso naman ako sa dalawa bago tuluyang maupo. Konti palang ang tao sa loob kaya napag desisyonan muna naming na dumako sa may cr para mag-ayos.

“ Ang ganda mo, Marem.” nagitla ako sa sinabi ni Andra.

“ Kahapon pa kita tinititigan, napaka tangos ng ilong mo, namumungay ang mga mata, pantay at makapal ang kiloy, at hugis puso ang labi.” Para naman akong nahiya sa paraan ng pagkakalarawan ni Andra sa akin.

“ Para naman sira ito, anong pinagsasabi mo riyan.” hampas ko sa balikat niya.

“ Makahampas naman ito, totoo nga, dapat sa totoo lang tayo.” sagot niya naman.

Maganda naman daw talaga ako iyan ang sabi ni nanay, dahil sa kaniya raw ako nagmana. Hindi naman talaga mapagkakaila na maganda si nanay lalo na nang dalaga pa, ngayon ay kita mong tumatanda na dahil sa kulay ng buhok pero naroroon pa rin talaga ang ganda. Patapos na kami sa pag-aayos ng marinig ang kampana na tumutunog, hudyat na magsisimula na ang klase. Palabas na kami at patakbo na ang pagpunta roon sa klasrum. Nakita rin naming sina Achilles at Zamiel na tumatakbo na rin.

“ Bilisan niyo na, late na.” sigaw ni Achilles sa amin.

“ Ikaw nga na president, nahuli rin eh.” Sumbat ni Andra sa kaniya kaya pati si Zamiel ay natawa.

“ Ano ba iyan, president na president, late.” Ismid ko habang nakatingin kay Achilles.

Tumakbo kami nang mabilis dahil nakita kong kumuha ng bato si Achilles, at ibabato sa direksyon namin. Gusto pala nito ng away, pagbibigyan ko ito. Hindi lang pala ako ang tawang tawa sa mga nangyayari, kasi dumako ang tingin ko kay Zamiel, Andra, at Zariyah, at nakitang utas na ang tatlo sa kakatawa. At hindi ko napansin na nasa likuran ko na si Achilles, hahakbang sana ako ng matisod ako ng bato, sa sobrang ayaw ko na mahulog ay humawak ako sa uniporme niya, na naging sanhi ng pagkabagsak naming dalawa sa lupa, at paglapat ng aming mga labi. At napagtantong maling desisyon ang paghawak sa kaniya.

KABANATA 4

“ ACHILLES, UMALIS KA RIYAN!” galit na sigaw ko sa lalaki na ikinagulat naman niya

Dali-dali naman itong tumayo, at hahawakan pa sana ang kamay ko para itaas ngunit inismiran ko lang ito. Ang pinagkakaingat-ingatan ko na unang halik, ay nawala na. Nakuha pa nitong lalaki hindi ko man

lang ka-close, hindi ko rin kaibigan. Habang nagpapatuloy sa paglalakad ay pinupunasan ko ang labi ko, ngunit hindi nakawala sa akin ang hagikgikan ng talong tao sa aking likod.

“Punas punas ka pa sa labi mo, wala naman akong bakterya na dala.” saad ni Achilles na ikinatawa nilang magkaibigan.

“Anong wala, iyang buong pagkatao mo nangangamoy bulok. Malamang sa malamang may dala iyang mga mikrobyo.” galit na angil ko sa lalaki.

Pagdating naming sa silid-aralan, ay saktong kararating palang ng aming guro, at sa pangalawang araw na ito ay binigyan kami ng pagsusulit.

“Camero at Ledezma, kayo ang nakakuha ng mataas na marka.” saad ng aming guro na nagpagulat sa akin habang inaabot sa akin ang sagutang papel.

“Maraming salamat po.” ngiti ko sa kaniya ngunit bigla itong nawala ng may isang kamay ang tila nakahawak sa kamay ko dahil sabay naming inaabot ang papel.

Sinusubok talaga ako ng lalaking ito, gusto ko pa namang magtapos ng may Latin Honors parang hahadlangan pa ng isang ito. At dito na nagsimula ang kompetensiya naming dalawa sa larangan ng akademiko. Lahat gusto lumaban, lahat may gustong patunayan. Tila kami ang magkalaban at magkaaway na walang nagpapatalo.

Ai ma’am Aya ay medyo hindi maluwag ang iskedyul na ngayon kaya iniwanan niya nalang kami ng gawain, at habang sumasagot ay hindi mapigilan ng dalawa kong kaibigan na usisain at makipag kuwentuhan sa akin.

“Nakakakilig kayo ni Achilles, Marem.” halatang kinikilig si Andra base sa ekspresyon na pinapakita niya.

“Ikaw lang ang nakikilig.” hampas ko sa kaniya.

“Grabe, para akong nanonood ng k-drama kapaag nakikita ko kayo.” nanginginig pa habang nagsasalita si Zariyah.

“Napaka OA niyo, kurutin ko kayo ryan eh.” tatawa tawang sambit ko sa dalawa.

“May nararamdaman ka ba kay Achilles?” biglang tanong ni Andra.

“Sa totoo lang, meron. Meron akong nararamdaman.” mga salitang nakapa windang sa kanila.

“Sama ng loob nga lang.” at doon na sila ngumuso at nagpakita ng pagiging dismaya sa sinabi ko.

Tamang-tama ay tapos na ako sa gawain ko, kaya tumayo na ako sa harapan para bigyan sila ng panuto na pinasasabi ni ma'am Aya.

"Pinapasabi ni ma'am Aya ay sa akin niyo nalang daw ibigay ang mga sagutang papel niyo. At ako na ang magpapasa sa kaniya." wika ko sa aking mga kaklase.

"Marem, narito na yung sa akin." ngiti ni Zamiel.

"Yung kaibigan mo, hindi ba magpapasa?" tanong ko kay Zamiel habang nakatingin sa gawi ni Achilles.

"Ayaw niya magpasa sa iyo. Baka raw kopyahin mo sagot niya." ngisi naman ng lalaki

"Siya pa, pakopyahin ko." turan ko

"Ganiyan pala maglandian ang mga matatalino." pagbibiro ni Zamiel sabay ng pagtataas ng dalawang kilay na tila nanunuya.

"Hindi kami naglalandian." kulang na nga lang ay magpatayan kami sa klase.

"Pero naghahalikan na." dagdag pa nito.

"Hindi iyon sadya, tsaka kalimutan mo na iyon. Natapilok ako kaya napahawak ako sa uniporme niya." mahabang lintanya ko.

Umirap muna ako bago umalis sa harapan ni Zamiel, nakakairita rin ito. Akala ko pa naman mabait. Simula kasi nung aksidenteng nagkalapat ang labi namin ni Achilles ay hindi na ako tinantanan ni Zamiel sa pangungulit. Kinuha ko na ang aking gamit dahil plano kong umuwi na pagkatapos ipasa ang gawain sa aming guro. Ngunit bago ako humakbang palabas ay may tumawag sa akin.

"Marem, ito yung gawain ko. Huwag mong gagayahin." seryosong wika ni Achilles sabay lahad sa akin ng papel.

"Napaka kapal naman ng mukha mo." hindi maipinta ang mukha ko habang nakatingin sa kaniya dahil sa sinabi ng lalaki.

"Sa susunod, galingan mo. Ayoko ng kalaban na mahina." nakangising saad ng lalaki.

KABANATA 5

Ang unang isang lingo bilang isang kolehiyo ay masasabi kong mahirap ngunit masaya. Marami agad akong natutuhan bilang isang mag-aaral na kumukuha ng kursong Psychology. Sabado na ngayon, at hindi ko pa rin nasasabi kay nanay na magtatrabaho ako sa coffee shop nila ate Tes, sa kaiisip isang

malalim na buntong hininga. Habang sumisimsim ng kape at nakatambay sa may bintana ay hindi ko namalayan na tumabi pala sa akin si nanay.

“ Ang lalim naman niyon, anak.” nagitla ako sa biglaang pagsalita ni nanay.

“ Ma, magagalit po ba kayo kapag nalaman niyo na naglihim ako?” hindi maipinta ang mukha niya ng tignan ako.

“ Bakit, ano ba iyon?” dagdag niya.

“ Kasi naghanap po ako ng trabaho na kung saan puwede ako mag part-timer kapag sabado at linggo.” tuluyan nang naibaba ni nanay ang kamay niya mula sa pagkakahawak sa aking buhok.

“ Hindi ba sabi ko naman sa iyo na kaya ko, kaya kitang buhayin, Marem.” galit na paliwanag ni nanay.

“ Kaya mo, nay. Pero gusto ko rin makatulong sa iyo. Gusto kong huwag ka nang masiyadong mapagod kakalaba, ayaw kong mas lalong numipis ang kamay mo kaka sabon ng damit ng iba.” sagot ko habang nararamdaman na patulo na ang luha ko.

“ Hindi ka ba mahihirapan? Nag-aaral ka, at ngayon pagsasabayin mo na rin ang pagtrabaho.” nahihimigan ko ang pag-alala niya sa akin

“ Kaya ko, nay. Magtiwala ka lang.” ngiti ko sa kaniya at binibigyan siya ng katiyakan na magiging maayos lang ang lahat sa akin, at makakaya ko.

“ Kailan ang simula mo niyan?” tanong niya bigla.

“ Ngayon na po, nay. Gagayak na nga ako.” Hinampas naman ako ng dala niyang hanger.

“ Sa totoo nga, nay. Sabado at Linggo ang iskedyul ko kaya ate Tes sa coffee shop, huwag kayong mag-alala dahil magiging maayos lang ako.” saad ko sabay lakad palapit sa kaniya para yakapin siya.

“ Pasensya na anak, pati ikaw nahihirapan.” ani niya habang umiiyak.

“ Hindi, nay. Magkasama at magtutulungan tayo hanggang sa huli.” sabay halik ko sa pisngi ni nanay.

“ Mahal kita, anak.” salitang nagpaluha sa akin.

Pumunta na ako sa puwesto ni ate Tes, para makapagsimula na sa trabaho. Isa akong kahera dito at sa tingin ko ay hindi naman mabigat ang gagawin ko. Pagdating ko roon ay naglinis na ako ng mga upuan at mga lamesa, nilagay ko na rin ang mga pagkain, at tinapay na ititinda. Dali-dali na rin akong pumunta sa mga puwesto ko dahil tumunog ang pinto ng bakery hudyat na may taong pumasok.

“ Welcome to Yesterday’s Coffee, Sir.” nakangiti ako habang inaangat ang aking mukha mula sa pagkayuko, ganon na lamang ako nadismaya ng makita ko ang mukha ni Achilles.

“ Kanina maganda ang araw ko, ngayon ang pangit na.” ani ko.

“ Bakit narito ka?” nakataas ang kilay na tanong niya.

“ Siguro nag tatrabaho ako rito, kaya nga ito ang suot ko. Hay, ganiyan ba ang matalino.” hindi pa rin ako natitigil kakasalita nang kung ano ano.

“ Ano po ba, Sir ang order mo?” pilit na ngiting tanong ko.

“ Parang ayaw mo ata ako pagbigyan, aalis nalang ako.” patalikod na sana siya ng pigilan ko ito.

“ Ano nga order mo!” pasigaw na tanong ko.

“ Tignan mo, galit ka pa wala naman akong ginagawa.” talagang pinapakulo pa ng lalaking ito ang dugo ko, papigtas na ang pasensya ko kaya pimikit ako para kontrolin ang sarili.

“ Biro lang, ito na, papunta ka na sa monster diyan sa ginagawa mo.” tatawa tawa niyang saad.

“ Isang iced coffee at isang blueberry cheesecake.” ani niya.

“ Dine in or take out?” tanong ko.

“ Sige po.” hindi na ako nakapagtimpi at pinukpok ko na siya ng tray mula sa kinatatayuan ko, mas lalo akong nairita nang makitang utas na ito sa kakatawa.

“ Umalis ka na riyan, umupo ka nalang doon bago pa ako makagawa ng kung ano sa iyo.” wika ko sabay turo sa mesa na may malapit sa bintana.

Mabuti nalang at siya palang ang customer ko, kundi nakakahiya ang mga salita at pinanggagawa namin. Hindi rin umabot ng saampung minuto ay dinala na ng crew ang order ni Achilles. Wala pa naman akong ginagawa kaya napag pasyahan ko na kunin ang selpon at buksan ang Facebook. Ang ikinabigla ko ay ng makita ko ang pangalan ni Achilles dito.

Sebastian Achilles Camero sent you a friend request.

Dahil sa galit ko, at pinindito ko ang cancel, walang lugar ang may mahabong ugali sa Facebook ko.

KABANATA 6

Ang dalawang araw na pagtrabaho ko sa coffee shop, ay masaya dahil napaka ganda ng tanawin na nakikita at mabango ang amoy dahil sa kape, nasisiyahan din ako sa ginagawa ko. Ngayon ay lunes na

naman, panibagong araw, at susubukin na naman ang pasensya na meron ako. Buti nalang pinalaki akong matapang at matibay na loob ni nanay kasi kung hindi baka umayaw na ako.

“ Totoo ba na may gusto si Achilles kay Ashianna?” iyan agad ang balitang bumungad sa akin pagkapasok ko sa tarangkahan ng unibersidad

“ Hindi ko alam pero sabagay, bagay naman sila kasi maganda at matalino naman iyon. Hindi na kataka-taka.” ani nang babae.

Dumiretso nalang ako sa aking klasrum, tulad ng nakagawian ay maaga ako. Ni wala pa sina Andra at Zariyah. At habang wala pang ginagawa ay nagbabasa ako ng libro na nabili ko sa may National Book Store, na may kinalaman sa Psychology. Ngunit ang balitang narinig ko kanina ay nakaabot na rin ditto sa loob, ngunit nagpatuloy ako sa pagbabasa na parang na walang naririnig.

“ Ang aga mo naman.” tila bigla akong nabuhayan ng makita ko ang mag pinsan na sina Andra at Zariyah.

“ Palagi naman.” biro ko sa kanila sabay ngisi.

Unti-unting nawala ang ngisi ko nang mapatingin sa gawi ni Achilles, na hindi ko namalayan na narito na rin pala sa loob. Pumasok na rin ang guro naming sa isang asignatura, at nagsimula ang diskusyon na tumagal ng isang oras. Dumating din ang sumunod na guro namin na nagbigay ng gawain lang. Nang mag tanghali ay sabay sabay kaming tatlo lumabas at tumungo sa kantina upang bumili ng makakakain.

“Narinig niyo ba yung bali-balita kay Achilles at Ashianna, ano sa tingin niyo totoo ba iyon?” tanong ni Zariyah habang nakatingin sa akin.

“Bakit ka sa akin nakatingin, mukha bang alam ko?” nakabusangot ko na sagot.

“Ito naman, galit agad. Nagtatanong lang yung tao.” pagbawi niya sa akin.

“Hindi ko alam, malay niyo totoo.” sagot ko sa tanong niya kanina.

“Sayang naman, bagay pa naman kayong dalawa.” malungkot na pahayag ni Andra.

“Ano ba kayo, ayoko, nag popokus ako sa pag-aaral at pagtatrabaho. Ayaw kong mawala ang scholarship ko, kaya kailangan kong pag-igihan.” mahabang lintaya ko sa kanila.

Alam na nila kung ano ang kalagayan namin, naikuwento ko na rin sa kanila na nagtatrabaho ako. Hindi ako nahihiya, pero masaya ako na tanggap nila na hindi kami ganoon kayaman. Hindi pala sila tulad ng mga mayayaman na napapanood ko sa tv na kapag mahirap ka, madali kang husgahan.

“ Maiba tayo, saan ka ba nagtatrabaho, para naman mabisita ka namin.” sumaya naman ako sa pahayag nila.

“ Sa may bayan, sa Yesterday’s Coffee, punta kayo kapag may oras kayo.” ngiti ko sa kanila.

Matapos ang isang oras, ay bumalik na kami sa klasrum dahil sa ganap na ala una ay magsisimula na naman ang klase.

“ What are the two basic ways of cellular transport?” tanong ni ma’am sa klase.

“ Passive and Action.” bago pa ako makasagot ay naunahan na ako ni Achilles, kaya napatingin ako sa kaniya, ganoon nalang ang galit ko ng makitang naka ngisi ito habang nakatingin sa akin. Ay, talagang kinakalaban ako nito.

“ In animal and planet cells, where do most of the respiration reactions take place?” tanong ulit ni ma’am.

“Golgi apparatus.” at sa pagkakataong ito ay ako ang nauna, na ikina ngiti ko.

“ The double-membrane structure that envelops the nucleus?” si ma’am na animo ay naglalaro lang dahil palipat-lipat ang tingin sa amin ni Achilles.

“ Nuclear membrane” sabay na sagot naming ni Achilles. At pagkatapos ng salitan na sagutan naming sa klase ay nakita ko na nakanganga halos lahat ng aming kaklase na tila ba ay nanonood ng pelikula.

“ Wala talagang nagpapatalo sa inyo, magaling.” ani ng aming guro na halatang masayang masaya sa ginawa naming ni Achilles sa klase niya, kaya nagkatinginan na lang kami, ngunit ako ang unang bumawi ng tingin.

At sa wakas ay natapos na ang pasok namin, nagpaalam na ako sa mga kaibigan dahil gusto ko nang umuwi at magpahinga, nakakapagod sa utak itong kurso na ito, hindi lang halata dahil maganda ako. Sa paradahan ng jeep ay nakita ko si Achilles kaya biglang kumunot ang noo ko, hindi pa ba tapos ang ganap nito sa buhay ko ngayon, at palagi pa rin kaming nagkakatatagpo. Mula sa unibersidad, pati rito?

“ Iyan ang gusto ko hindi nagpapatalo.” at tuluyan na akong naguluhan sa sinabi niya.

“ Mahina ka lang.” sambit ko kahit hindi ko alam kung ako ba ang sinasabihan niya.

“ Hindi talaga nagpapatalo.” Ngisi niya pa na ikinangisi ko na rin.

KABANATA 7

Takip-silim na nang ako ay makauwi, nadatnan ko ang nanay na marami pa ang labada. Dali-dali akong nagmano at tumakbo papasok para magbihis.

“Nay ako na riyan.” mahinahon kung sagot.

“Hayaan mo na nak at pagtapos na rin ako. Magtimpla kana riyan ng kape at sa meron pa namang tinapay sa loob ng garapon.” pamilit niyang tugon sa akin

“Ahh, busog pa po ako, nag meryenda ako kanina bago ako sumakay ng jeep. Hayaan mo ikaw nalang ang ipagtitimpla ko ng kape.” ngiti kung sabat sa kaniya.

Kita ko sa mukha ni nanay ang pagod at pinipilit niya nalang tapusin ang natitirang labada, simula kaninang umaga ay naglalaba na siya at hanggang pagdating ko ay nag lalaba pa rin.

“Nay narito na po ang kape niyo halina’t mag meryenda muna kayo at ako na ang tatapos ng labada.” maamo kung wika kay nanay.

Binilisan ko ang pag tapos ng labada para naman ay makapag review pa ako para sa unit test namin bukas. Habang kinukusot ko ang mga damit ay biglang sumagi sa isipan ko.

“Sa mga oras na ito buhay pa kaya ang aking ama? Naiisip niya rin kaya ako? May balak pa ba siyang balikan ang pamilyang nilisan niya.” Mga tanong na sa isipan kong bigla nalang pumasok.

Matapos kung maisampay ang lahat ng natapos kung labada ay dumiretso na ako sa loob, saktong-sakto nakaluto na ang nanay at nakahain na sa mesa ang paksiw na bangus.

“Tapos kana pala, halika na at kumain na tayo.” pahiyaw na wika ni Nanay

“Bilisan mo na at lalamig na ang kanin” dagdag pa niya.

“Hintay lang Nay at *i-chacharge* ko lang ang aking *Iphone 15 promax 256 gb fully paid*” pabiro kung sagot.

“Nalipasan ka na siguro ng gutom anak at nasiraan ka na ng ulo.” halakhak na sabi ni nanay.

Pagdampot ko ng aking selpon ay hindi ko maiwasang i-check at mag scroll sa aking facebook. At napansin ko rin ang tadtad na mensahe mula kay Andrea ang kapatid ni Ace na nagpagawa research paper.

“Tapos na ba ang research ko?”

“Kailan ko pwede kunin?”

“Daanan ko na bukas sa inyo?”

“ Okay lang ba?”

“ Marem pls. reply deadline na niyan bukas ng hapon huhu”

Para akong binagsakan ng langit at lupa sa mga mensahe na aking nabasa, noong isang linggo ko pa yun binigay kay Ace. Hindi ko alam kung kaba o galit ang nangingibabaw sa kasalukuyan kong emosyon.

“Hindi pa ba sayo na ibigay ng kapatid mo? Last week ko pa sa kanya binigay at nakisuyo ako na pakibigay nalang sayo” agad kung tugon sa mga mensahe niya.

Agad kung hinanap ang convo namin ni Ace para itanong kung nasaan na ang research paper na ginawa ko sa para sa Ate niya.

“Ace? Good evening! Naibigay mo na ba sa ate mo ang ipinabibigay ko?”

“ Oh sorry, hindi pa. Last monday kasi umalis kami for emersion pero, no worries uuwi na rin naman kami bukas ng umaga.” agad rin naman niyang tugon.

Binalikan ko ang convo naming ng ate niya at ipinaliwanag ko rin sa kung nasaan na ang pinagawa niyang research paper.

“Marem ano ba! Malamig na ang kanin, masamang pinaghihintay ang pagkain!” pabulyaw na wika ni nanay.

Hindi na ako nag paligoy-ligoy pa agad ko ng sinaksak ang *charger* ng aking selpon at tumungo na sa kusina na at sinaluhan ko na si Nanay sa pagkain. Napakasarap ng lutong ulam ni Nanay, paborito ko ang paksiw na bangus na may kamyas at talbos ng kangkong. Hinding-hindi nakakasawa, basta’t luto ni nanay.

Matapos kumain ay naghanda na kami para matulog, inaaayos ko na higaan nang may biglang may sumagi sa isip ko kaya pumunta ako sa kwarto ni nanay para magtanong.

“Nay? Maari po ba akong magtanong?” pagbasag ko sa katahimikan naming dalawa ng nanay.

“Maaring magtanong ba kamo? Eh nagtatanong ka na.” bungisngis niyang tugon.

“Nasaan na po kaya si tatay?” malumanay kong sambit.

Biglang nag-iba ang awra ng mukha ng nanay, nababasa ko mga matang niyang mapungay na napalitan ng poot at galit ng marinig niya ang mga katagang aking sinambit.

“Nanaisin mo pa bang makilala ang lalaki sa atin ay umabandona? hay naku Marem, bumalik ka na sa kuwarto mo para matulog.” sagot niya sa akin na may nanginginig na boses.

Hindi na ako umimik pa ramdam ko na nasasaktan pa rin ang nanay sa sinapit naming mula sa pagtalikod ng obligasyon ng aking magaling na ama. Hindi ko na maalala ang pangalan niya sa edad na limang taon malabong maalala ko pa.

“Magpapahinga na ako nay, magpahinga ka na rin. Goodnight, mahal kita.” sabay halik at yakap sa kanya.

“Goodnight, mahal kita anak. Pasensya na.” malungkot na banggit niya.

Sa mga sandaling iyon ay hindi ko pa talaga balak magpahinga kailangan ko pang mag review para sa quiz namin bukas, inayos ko na ang lectures at libro ko para magsimula na sa pagsulat. Planado na ang lahat kinuha ko ang selpon ko at saglit na nanood ng mga video reels sa fb. Naramdaman ko ang pagbigat ng talukap ng aking mga mata, hanggang sa tuluyan na ngang nakatulog ang *Disney princess*.

At pagdilat kong muli ay umaga na, at dalawampung minuto nalang ay magsisimula na ang klase, kaya napasigaw ako at napasabunot ng buhok.

“Ano ba Marem napaka tanga mo, kaka selpon mo hindi kana naka pag review, anong isasagot natin mamaya?” saad ko habang kausap ang sarili.

“Ano ba Marem! Ka aga-aga ay ang ingay mo. Daig mo pa yung manok na tumitilaok sa umaga.” turan naman ni nanay.

Wala na akong oras para mag review pa inayos ko na ang mga gamit ko at inilagay sa loob ng aking bag, pinagsasabay-sabay ko ang pag aayos ng sarili. Maging pag almusal na limot ko na, humalik na ako kay nanay, at nagpaalam na.

Narating ko ang UC ng wisik lang ng tubis sa buhok at katawan ang ginawa, at parang pinaglaruan ng manok ang aking buhok. Pag dating ko ng tarangkahan ng unibersidad, ay hinanap ko ang aking I.d, at halos ilabas ko na lahat ng gamit ko sa kakahalungkat ng I.d ko, ngunit wala pa rin at saka ko lang naalala ay naiwan ko ito sa aking silid dahil ako ay labis na nagmamadali.

Kung babalikan ko ang I.d ko sa bahay ay tiyak na mahuhuli ako sa aking klase at madodoble ang gastos ko para sa pamasahé ko. At kung mag o-over the bakod naman ako ay maari akong mahuli ng mga guard at mabigyan ng penalty, pero kung hindi nila ako mahuhuli hindi madodoble ang gastos ko at hindi ako malalate sa klase ko.

Sa kagustuhan ko man na balikan ang I.d ko sa bahay ay lubos pa rin akong nanghihinayang sa pera na magagastos ko, sa madaling sabi ay naghanap ako ng mababang bakod at inakyat ko ito. Nagmimistulang *Spider Woman* ang atake ko at sa di inaasahang pag kakataon ay sumabit pa ang palda ko.

Nakakahiya ang itsura ko, kita mula sa aking likuran ang undies ko.

“Papasok pa ba ko? O lalabas nalang kaso mahuhuli ako ng guard sa gate.”

Napilitan pa rin akong pumasok. Binaybay ko ang hallway patungo sa aming silid-aralan, habang ginamit ko pantakip ang libro mula sa aking bag ng punit kong uniform.

“ Miss Ledezma why are you late?” bungad na tanong sakin ni maam.

“Maam magandang umuga po, nagkaroon lang po ng minor incidents kaya na-late ako.” nakayuko kong sagot.

“ *May I remind you that this is you major subject, and all of you are required to use English. Is that clear?*” dagdag ni maam.

“ Yes, ma’am” tumatango kong sagot habang lumalakad patungo sa aking upuan, nang biglang nagsalita ulit an gaming guro.

“*Hey, Marem look at your uniform.*”

KABANATA 8

“ Here, use my jacket to cover your ripped uniform” pabulong na saad ni Achilles, sabay abot ng jacket niya.

Ayaw ko pa kunin ang jacket kasi ayaw kung mismong kaaway ko pa sa loob ng klasrum ang tutulong dito sa nakakahiyang sitwasyon kaya agad ko namang kinuha ang jacket at dali-dali ko nang inilagay sa aking bewang para matakpan ang punit kung palda.

Mula sa katahimikan na nanaig mula sa nangyari ay ipinagpatuloy ni ma’am sa pag talakay ng aming aralin at laking pasalamat ko at nakaligtaan niya ang pagsusulit na nabanggit niya. Natapos na ang oras ng unang subject naming sa araw na ito. Tulala parin ako sa mga pangyayari na naganap sa buhay ko ngayong araw.

At muli akong nagising sa reyalidad ng may humampas ng balikat ko ng pag kalakas lakas

“ Ano bang nasa isip mo? Kinikilig ka no porke binigyan ka ng jacket ni Archilles. ” boses ni Andra na nanggaling mula sa likuran ko habang sinusundot niya ang tagiliran ko.

“ Para saan daw yung jacket na yan? Mayroon kang hindi samin kinukuwento ha.” pabiro pang sabat naman ni Zariyah.

“Mga baliw ganito kasi yun, naiwan ko kasi yung I.d ko sa bahay kaya yun nagawa kung akyatin yung pagkataas-taas na bakod ng school tapos sumabit pa yung uniform ko tapos na punit buti na nga lang at pinahiram ako ng jacket ng lalaking yan” sabay tingin at inirapan ko si Archilles.

“Grabe si Lord na ang gumagawa ng paraan para magkalapit kayo, ” saad habang humahalakhak si Andra.

“ Please lang wag niyo na sirain pa lalo ang mood ko.” nakakunot noo kung sagot.

“Kumain nalang tayo sa kantina at hindi ako nakapag agahan” turan ko pa.

Pumunta kami ng kantina, maraming lutong pagkain pero mas pinili ko ang turon bukod sa nagtitipid na rin ako ay paborito ko rin naman ito. Pagkatapos namin kumain ay dumiretso na kami para sa sunod naming klase. Nagkukuwentuhan kaming tatlo ng biglang hinarang nina Achilles

“Galingan mo bukas sa P.E, badminton daw ang unang sports na lalaruin natin. Tayo ang partner.” sabi niya.

“Saan mo na naman nakuha ang impormasyon na iyan? Na ikaw ang partner ko? Mama mo!” pikon ko na wika.

“Ako ang inatasan ni Mr. Cronico na mag assign para partners ng bawat isa at wala ka magagawa doon.” turan niya.

“Competitive ka diba? Well ipakita mo sakín bukas.” dagdag sabay ngisi na parang pinagbabantaan ako.

“Hinahamon mo ako? Baka umiyak ka pag natalo kita?” sabi ko.

“Nag-aaway na naman ang love birds.” sabat ni Zamiel sabay ngiti sa akin.

Pagdating namin sa silid-aralan ay napag alaman namin na hindi papasok ang susunod naming guro, nag iwan lang ito ng mga gawain at maari na kaming umuwi. Sa madaling sabi ay maaga kaming makakauwi. Masaya ako dahil, makatutulong pa ako sa paglaba kay nanay pag-uwi ko.

“Nay, wala kang labada ngayon?” ikinabigla ko dahil nadatnan ko siya nasa sala at nanonood.

“Wala na nak, natapos ko na nang maaga yung paglalaba.” ngiti niya sa akin, sabay yakap.

Sa mundong puno ng panghuhusga, sakit, at kaguluhan, sa mga ngiti ni nanay ako ay payapa. Sa mga bisig niya, ako ay ligtas.

“Birthday mo na nanay bukas, anong gusto mong gawin natin? O regalo?” tanong ko sa kaniya.

“Regalohan mo nalang ako ng bagong brush.” salitang ikinangiwi ko ngunit ikinatawa niya naman.

“Ano ba naman ito si nanay, iyan pa talaga nauna mong naisip.” saad ko.

“Ililibre kita bukas, may ipon kaya ako. Kaya don't underestimate me, nay.” pagmamayabang ko.

“Gamitin mo nalang iyang pera mo, sa mga gusto mo o kaya mga kailangan mo sa klase.” pagseseryoso niya.

“Kaya nga nay, gagamitin ko sa iyo dahil kailangan kita.” at sa pagkakataong iyon ay siya naman ang ngumiwi.

“Bukas, wala ka munang tatanggapin na labada, mamasyal muna tayo at kakain sa labas. Araw mo iyon, kaya ako ang bahala sa ating dalawa.” pagtitiyak ko sa kaniya sabhay halik sa pisngi.

Kaya nay, kapit ka lang diyan. Hintayin mo lang na maibalik ko sa iyo lahat ng paghihirap na ginagawa mo sa akin, at sa ating dalawa para mabuhay. Pag-iigihan, at gagalingan ko para sa ating dalawa. Lahat ng ginagawa ko ay para sa iyo, kapit ka lang nay. Malapit na ako, mababago ko rin ang buhay natin.

KABANATA 9

“Happy birthday to you, happy birthday to you, happy birthday, happy birthday, happy birthday to you.” kanta ko habang binubuksan ang ilaw sa kuwarto ni nanay habang may hawak na isangpiraso na fudge bar na may nakalagay na maliit na kandila.

“Salamat, anak. Mahal na mahal kita.” yakap ni nanay habang lumuluha ang mga mata.

“Nay, nakapagluto nap o ako ryan. Dito ka lang sa bahay maaghaon at hindi ka tatanggap ng labada.” paalala ko sa kaniya.

“Madali lang po ang klase ko ngayon, hanggang alas tres lang. Kaya mamaya pag-uwi ko pupunta tayo sa pinagtatrabahuhan ko ko, ipapakilala ko kayo roon at doon na rin tayo kakain.” dagdag ko pa.

Ganon na nga ang inaakala ko, ang mga oras ay dumaan lang nang napakabilis, at sa rami nang ginawa hindi ko na napagtanto na mag a-alas tres na pala. Gaya ng inaasahan, wala na kaming pasok pa kaya gumayak na ako para makauwi at dadalhin ko pa si nanay sa coffee shop.

“Andra, Zariyah, mauuna na ako sa inyo ha. Birthday kasi ngayon ni nanay, gagala kami at kakain sa labas.” pagpapaalam ko sa mga kaibigan.

“Pakisabi kay nanay na, happy birthday.” wika ni Andra.

“Sana ay lumakas pa siya, at bigyan pa nang napakaraming birthday.” turan naman ni Zariyah.

Mabilisan kong kinuha ang mga gamit ko, at patakpong pumunta sa sakayan. Sinabihan ko rin si nanay na tumungo na sa coffee shop ni Ate Tes, dahil gusto ko siyang ipakilala sa mga katrabaho ko, at kumain na rin doon.

Masaya ako na madadala ko na rin si nanay sa ganitong klase na lugar, kung iisipin ay hindi ito kabongga tulad ng iba kung mag celebrate ng birthday, pero kami ni nanay, masaya kami kahit sa napaka simpleng paraan, kahit sa napaka simpleng bagay, dahil simplre rin kami na tao. Kaya pagka baba ko palang sa jeep, ay dali dali na akong tumungo sa pwesto ng Yesterday’s Coffee kung saan naroroon si nanay.

“Happy birthday, nay.” bungad ko sa nakangiti at napaka gandang babae sa aking buhay sabay yakap at gawad ng halik sa pisngi.

“Salamat, anak. Pero sigurado ka ba na dito tayo kakain? Hindi ba mahal dito?” ani niya na ikinatawa ko.

“Dito ako nay nagtatrabaho, at opo, dito tayo kakain. Handa kaya ako.” sagot ko naman.

Nag order ako ng mocha latte para kay nanay dahil mahilig siya sa kape, at sinamahan ko na rin ng cinnamon roll. At milktea naman sa akin na matcha flavour at blueberry cheesecake. Nakikita ko na masaya si nanay, habang nag ku-kwentuhan kami nang kung ano-ano. Pagkatapos naming kumain, ay ipinakilala ko na rin si nanay sa mga katrabaho ko roon, si ate Tes naman ay wala dahil my family gathering daw ang pamilya nila.

Paglabas namin galing coffee shop ay naglakad kami papunta sa department store dahil plano kong bilhan si nanay ng damit, kahit isa man lang, para may bago siyang damit ngayong birthday niya, dahil minsan lang ito mangyari sa isang taon, gusto ko naman na maging masaya siya. Habang naglalakad kami ay hindi ko mapigilan ang sarili na matawa, dahil tinanong ako ni nanay dahil daw kape at cake lang ang kinain naming pero umabot ng five hundred sixty four ang bill.

“ Kape at cake, umabot ng 500?” wika ni nanay.

“ Parang ayoko tuloy ilabas yung mga kinain ko, saying.” dagdag niya na nagpa ngiwi sa akin.

“ Napaka dugyot naman.” pandidiri ko sa sinasabi ni nanay na ikinatawa naman niya.

Pagkarating naming sa department store ay tumungo na kami kung saan naka lagay ang mga damit na pambabae.

“ Anong ginagawa natin dito?” agarang tanong ni nanay.

“ Baka mag shoplift tayo rito, nay.” pagbibiro ko.

“ Sira ka talaga, ano nga?” ulit niya.

“ Kuha ka nay ng damit, sukatin mo, iyan na po ang regalo ko sa iyo.” ngiti ko.

“ Ano ka ba, Marem. Tama na yung kanina na kumain tayo doon sa coffee shop ni Tes, mahal na nga yung kinain natin doo. Ayos na iton, nak..” pagtanggì niya.

“ Nay, wag kang mag-alala, nag-ipon ako para rito. Kaya sige na.” pagtulak ko sa kaniya nang mahina para pumili na. Habang namimili siya ay tila hindi mapakali, dahil ang una niyang tinitignan ay ang presyo bago ang mga disenyo. At sa higit na sampung minuto ay nakapili na rin siya, at talaganag masasabi ko na bagay ito sa kaniya. Ang ganda ng nanay ko.

Pagkatapos naming makabayad ay umuwi na rin kami, special na tricycle na rin ang sinakyan naming kasi gabi na rin. Pumasok na kami sa loob ng bahay ni nanay, ngunit bago ako tuluyang makapunta sa aking kwarto ay niyakap ako ni nanay, at hinalikan sa noo, sabay bulong.

“ Salamat, anak. Masayang masaya ako at ang puso ko ngayon.” saad niya na ikinaiyak ko.

KABANATA 10

Maaga at ganado akong nagsising sa araw na ito. Desidido ako na talunin si Achilles sa badminton ngayon, kahit magka partner kami. Kaya gumayak na ako, nag almusal, naligo, at handa ng umalis papunta sa university. Hindi ko na naman mahagilap si nanay kanina, kaya iniwanan ko nalang siya ng pagkain sa may lamesa. Saang bahay na naman kaya iyon naroroon para maglaba. Hindi rin nagtagal ay tumungo na ako sa sakayan ng jeep. Pagkarating ay sumakay na ako, at laking gulat ko nang makitang naroroon din si Achilles, na siyang dahilan ng pagkalisang ng mga ngiti ko sa labi.

“Kung minamalas ka naman talaga.” wika ko habang nakatingin sa kaniya.

“Mukhang malalwayan na naman itong uniform ko ngayon.” pasaring naman sa akin ni Achilles.

“Nakaka stress ka sa umaga.” ani ko sabay hampas sa kalamnan niya.

“Ano ba, *don't touch my biceps*.” ikinalukot naman ng mukha ko ang mga tinuran niya, nakakadiri.

“Bago pa tayo magkalimutan, nasaan na yung jacket ko, miss tulo laway?” saad niya sabay taas ng kilay na animo ay nagtataray.

“Nasa bahay, lalabahan ko muna. Nagpahiram ka nga, amoy araw naman.” ngiwi ko.

Sa pagsasagutan naming sa loob ng jeep, ay hindi namin napansin na naglilipat lipat ang tingin ng mga tao na nasa loob sa aming dalawa ni Achilles, na tila ba ay nanonood sila ng pelikula. Bigla naman akong tinubuan ng hiya.

“Pasensya na po hehe”

“Tumigil ka na kakadada, Achilles. Pakinin kita nitong kamao ko.” sabay pakita ng nakakuyom ko na kamao kaya tumahimik naman siya.

Sa tatlumpong minutong byahe ay nakarating na rin kami sa UC, masaya ko na iprenesenta ang aking I.d kay kuya guard, napalingon ako sa likod ko at napagtanto na magkasunod lang kami ni Achilles. Nagkatinginan kami, kaya inismiran ko siya. Pagbaling ko naman kay kuya guard ay mukha siyang na we-weird-uhan sa akin. Pagkapasok sa loob ng unibersidad ay luminga-linga ako, dahil naguguluhan kung bakit wala man lang akong makita mga estudyante. Tumungo na rin ako sa aming klasrum at hinanap ang mag pinsan na sina Andra at Zariyah dahil hindi naman sila na la-late.

“Nasaan na kayo?” text ko kay Andra

“Ay sis, nasa bahay kami, hindi mo ba nabasa sa gc na walang pasok?” reply sa akin ni Andra

Sinasabi ko na nga ba, malas talaga sa buhay ko si Achilles.

Binukasan ko ang *Messenger app* ko at lumantad sa akin ang mensahe ni Mr. Cronico na...

“Paumanhin class hindi ako makakapasok ngayon, bagama’t gusto ko na gumawa kayo ng video na nag lalaro ng Badminton kasama ang mga partners ninyo, make sure na ma-isend ninyo bago mag 12 pm. Thank you!”

Hindi ko alam kung sadya ba ito o ano, parang pinagkakaisahan ako ng tadhana. Una, si Achilles ang naging partner ko, at ngayon naman ay pagsasamahin pa kami sa pag video. Napabaling ako kay Achilles, at natagpuan na nakatingin ito sa akin, siguro nag-iisip na ito ng masama tungkol sa akin.

“ Oh ano, anong plano natin?” walang gana kong tanong sa lalaki, dahil alam kong nabasa na niya yung message ni sir.

“ Parang wala ka man lang kagana gana na tayo ang magka partner ha.” pahiyaw niyang saad.

“ Sino bang gaganahan sayo?” tanong ko sa kaniya.

“ Nakakasakit ka na, Marem ha. Parang lusing lusing ka sa akin.” gigil na sabi niya.

“ Sinabi mo pa.” dagdag ko na ikinasama pa ng mukha niya.

Pagkatapos ng bangayan ay napag pasyahan naming na dumako sa gymnasium para roon mag shoot ng video, kasi sayang yung pamasahin namin. Matinding sigawan at sakitan ang nangyari bago kami natapos ng video, pero hindi mapagkakaila na magaling siya sa larangang ito.

Natapos narin namin sa wakas ang pag video, *cellphone* niya ang ginamit namin kasi malinaw ang camera, ako na rin ang nag presenta na mag edit, baka yabangan lang kasi ako ng taong ito, ayaw ko pa namang magpatalo. Habang hawak ko ang selpon niya dahil iyon na rin ang gagamitin namin sa pagsend ng video ay may mensahe na biglang nag lumabas sa screen. At galing ito kay Ashiana.

“Kita tayo sa coffee shop ng ate mo later, Achi.”

Bigla akong napaisip, totoo ata yung issue nila, ay teka ano ba paki ko?

KABANATA 11

Isinawalang bahala ko ang nakita ko, ngunit may naramdaman akong hindi ko maipaliwanag. Pagkatapos na ma i-send ang video sa gc ay nagpaalam na rin akong umuwi, hindi ko maitim na makasama pa itong lalaki na ito.

“ Na i-send ko na yung video, una na ako.” wika ko kay Achilles.

“ Sama na ako, uwi na rin ako.” turan niya.

“ Mama mo!” ani ko.

“ Mama ko?” tanong niya na tila naguguluhan.

“ Oo, mama mo.” dali-dali akong tumakbo para hindi na niya ako maabutan.

Pagkauwi ko masaya ako kasi may libreng oras ako para ayusin ko ang aking silid at makapag linis na rin sa buong bahay. Habang inaayos ko ang aking mga lumang gamit ay nakita ko ang isnag kahon at tanda ko na naroon ang mga ginawa kong tula. Tula na malinaw pa rin sa akin hanggang ngayon kung ano ang nakapaloob, at kung para kanino.

“ Kay hirap lisanin ng tahananang

Hindi na maaninagan ang kisame sa sobrang taas,

Ang mga pader

na milya na ang layo sa bawat isa.

Dumarami ang kuwarto,

Ngunit nawawala ang mga pinto

Madaling aabihin na “aalis na ako”

Ngunit paano kung naliligaw kana sa tahananang

Dati ay humahanap sayo

Kay hirap lisanin ng tahanan

Kung hindi mo na magawang lumakad sapagkat wala kanang mga paa

Siguro sasabihin ng iba

“maari ka pang gumapang”

Ngunit paaano kung putol-puto na ang mga daliri?

Paano kung bali-bali na rin ang mga braso?

Siguro sasabihin ng iba maari ka pang humingi ng tulong

Ngunit hindi mo na kayang mag-salita

Nilunok mo na ang sariling dila

Madilim na ang lahat

Spagkat dinukot mo narin ang sariling mga mata

Natuyo nalang ang dugon

Ngunit hindi ka pa rin maka alis

Paano lilisanin ang tahanan kung ikaw ang naunang linisan nito”

Ang tula na sinambit ko ay ang tulang ginawa ko noong ako ay walong taon pa lamang, naiingit ako sa pamilyang kumpleto. Kinahiligan ko ang magsulat ng mga tula namana ko raw ito sabi ng nanay ko sa aking magaling na ama. Tanging pluma at papel ang libangan ko sa tuwing may libreng oras ako. Hindi ko alam kung bakit sa tuwing na babasa ko ang obra kung ito ay naiyak ako. Habang patuloy ako sa pag hahalungkat ay nakita ko ang isang larawan ng lalaki habang karga karga ang batang ako, nakasulat sa likod ang pangalang “Basti Juarez” , pamilyar siya sa akin, dahil siya ang tatay ko.

“Nasaan na kaya siya?” lumabas nalang ng bigla ang mga katagang iyan sa aking bibig.

Matapos niya kaming iwan, ay hindi na manlang niya kami kinamusta o binalikan. Kaya naiintindihan ko ang bigat na nararamdaman ni nanay, nararamdaman ko rin kung gaano siya nag hirap at nasaktan sa tatay ko. Totoo nga ang sabi nila na, hindi mo makakalimutan ang sakit, masasanay ka nalang. Kasi wala ka nang magagawa pa, dahil wala na yung tao, at kahit kailan ay hindi na ito babalik pa.

Para maiwasan ang patuloy na pagluha, at maalala ang mga nakalipas na ay isa isa ko itong inilagay ulit sa kahon para itago.

“ Masiyado ka nang nakakasakit, kaya diyan ka nababagay.” wika ko sa kahon, habang binabalik ito sa ilalim ng aking kama.

“ Nahihibang ka na ba?” napahawak ako sa dibdib ko nang makarinig ng boses.

“Nay, ano ba. Bakit andito ka?” tanong ko bigla.

“Baka bahay ko ito.” sagot niya naman.

“Nanggugulat kasi kayo, nay eh.” turan ko.

“Ganiyan ka umakto, kasi oa ka.” biglang wika niya.

“Kanino ako nagmana, sa tatay ba?”

“Sa akin ka nagmana, oar in ako eh.” biglang bawi niya sa nauna niyang sinabi.

Ganiyan talaga iyan si nanay, kaya alam ko na sa kaniya ako nagmana, dahil ayaw niya rin magpatalo. Mga nanay nga naman, nanay *moments*. Tumungo pala si nanay sa kwarto ko para tawagin ako upang kumain. Pinagluto niya pala ako ng paborito ko ngayon, *fried chicken*. Nagkuwentuhan kami at gumayak na upang matulog.

Sabado na naman bukas, salamat sa Panginoon at ginagabayan niyo ako sa araw-araw.. Bukas po ulit.

Ipipikit ko na sana ng aking mga mata, at handa ng matulog ngunit kusa itong dumilat ng marinig ang tunog ng aking selpon. Hindi ko alam kung matutuwa ako dahil may nakaalala sa akin o mayayamot ako dahil nabulabog ang pagtulog ko. Ngunit nanaig ang panghuli kaya, dinampot ko ang tumutunog na selpon at sinagot.

“Ano ba! alam mo ba kung anong oras na? bakit ka tumatawag? kilala ba kit-“ hindi ko na natapos ang sinasabi ko nang marinig ko ang boses ng tumatawag.

KABANATA 12

“Marem, good evening. Si ate Tes mo ito, ipagpapalam ko lang sa iyo na, wala munang pasok sa coffee shop bukas. May importante lang ako lalakaran, kaya sa linggo ka nalang pumasok.” si ate Tes pala ang tuamatawag, parang gusto ko nalang magpalamon sa lupa dahil sa kahihyan.

“Ate Tes, sorry po. Akala ko kasi kung sinong tao na yung tumatawag.” paghingi ko ng dispensa sa kaniya.

“Sorry sa abala, Marem. Iyon lang naman ang sasabihin ko. Pwede ka nang matulog.” dinagdagan niya pa ng tawa sa huli ang katagang binanggit kaya parang maiiyak na ako.

“Sige po, ate Tes. Noted po, maraming salamat din po.” sagot ko na lamang.

Buti at mabait si ate Tes, baka kung ibang tao na iyon, ay natanggal na ako sa trabaho. Parang nakahinga ako nang maluwag ng nagpaalam si ate Tes at sinabihan ako na ayos lang daw iyon. At hindi rin nagtagal ay bumalik na ako sa pagkakahiga, at ipinagpatuloy ang naudlot na pagtulog.

“AMORA MAREM, GUMISING KA NA.” ano ba ito, kahit sa panaginip, si nanay pa rin ang alam ng isip ko.

“HAHAMPASIN NA KITA NITONG WALIS.” teka, parang hindi na panaginip ito, kaya dahan-dahan ko na rin idinilat ang mga mata ko, upang makita kung nanaginip ba ako o hindi. At laking gulat ko na isang hakbang lang ang layo ni nanay sa akin

“So early mo naman nay, I am so antok pa.” wika ko sa nanay habang kinukusot ang mata at nakatingin sa kaniya.

“Did you see this walis, I will pukpok this to you.” tawang tawa ako ng marinig ko si nanay.

Kaya dali-dali na rin akong naligo, at nagluto ng agahan. Nakita ko na tila paalis si nanay, dahil may dala siyang tote bag.

“Saan ka ma?” tanong ko habang kagat kagat ang hotdog.

“Sa bahay ni Mrs. Clemente, nakita ko kasi siya kahapon sa bayan. Magpapalaba raw, kinuha ko na, sayang naman.” ngiti niya sa akin.

“Mag-iingat ka, nay.” paalala ko sa kaniya,

“Sige na, kumain ka na riyan. Hindi ba ay may trabaho ka rin ngayon?” takang tanong ni nanay,

“ Ay wala po, nay. Bukas nlang daw ako pumasok sabi ni ate Tes, kaya ang gagawin ko lang ngayon ay mag-aaral.” balik ngiti ko kay nanay.

“ Sige na, anak. Mauuna na muna ako ha, igihan ang pag-aral. “ huling salita bago siya kumaway sa akin. Inihatid ko naman ng tingin si nanay hanggang sa makalabas ng aming bahay.

Nagsimula na rin akong maglatag ng mga notebook at mga libro ko na tungkol sa Psychologo, bibihira na lamang din ako na makapag-aral, minsan pagkatapos ng trabaho, minsan kapag galing sa school. Habang isinasaayos ko ang mga gamit ko, napagtanto ko na paubos na yung yellow pad ko, at iilan na lamang ang mga ballpen na mayroon ako. Sino ba naming hindi mauubusan, e kada may activity sa akin nahingi halos mga kaklase ko, buhay nga naman kung sino pang kapos, siya pa laging nahihingian. Yung iba naman, kapag nanghihiram ng ballpen, ay kulang nalang ay makain nila yung buong ballpen, puro ngatngat na. Di ko alam sa mga taong iyon, estudyante ba talaga ang mga ito o aso.

Kaya bago pa ako tuluyang ma-stress, ay napag desisyonan ko na tumungo nalang sa bayan at bumili, hindi na rin ako nagdala ng paying dahil hindi naman ako matatagalan. Habang nasa daan papunta sa bilihan ng mga *school supplies*, ay may aso akong nakita.

“ Saan ka, Ledezma?” ngising aso pa ang iginawad sa akin.

“ Ano na naman?” yamot na sagot ko agad.

“ Sa takot mo ba na matalo kita sa ranking, kailangan mo akong sundan nang sundan?” dagdag niya.

“ Pakialam ko sa iyo.” saad ko sabay alis sa harap niya.

“ Hoy”, tinignan ko lang yung kamay niya na nakahawak sa sling bag ko. Ibinigay niya sa akin ang payong niya, kaya napakunot-noo ko siyang tinignan.

“ Sanay na ako sa init, di mo na ako kailangan bigyan ng paying, dahil wala na rin naman akong ipuputi.” wika ko.

“ *Who said it is for you?*.” kaya hindi talaga dapat maniwala sa taong ito, napaka pangit umacting.

“*You have my jacket. At least do me a favor.*” dagdag pa nito.

“ *Excuse me?*” itinaas ko ang kilay ko dahil hindi ko siya maintindihan.

“ Payungan mo ako.” mataman niyang sabi bago ihagis sa akin ang payong.

“ Ang *gentleman* mo, ano?” turan ko habang masama ang tingin ko sa kaniya.

“ Oo, sa mga type ko lang.” aniya.

Nakarating naman kami sa bilihan ng mga school supplies ng ligtas. Kahit pinagtitinginan kami ng mga taong madadaanan namin, baka ngayon ay iniisip na mga taong iyon na katulong ako ni Achilles. Hindi rin nagtagal ay kumuha na ako ng yellow pad, at ilang magkakaibang kulay ng ballpen. At ganoon din yung kinuha ni Achilles, nabigla nga akong kung bakit dito siya bumibili, at hindi sa National Book Store.

“Baka sabihin mo kailangan pa kitang ihatid pauwi sa inyo dahil lang na sa akin yung jacket mo.” turan ko sabay hampas sa kalamnan niya.

“Kung gusto mo, baka kasi gusto mo lang ako makasama pa nang matagal.” ngisi niya sabay sundot sa pisngi mo, na akala mo ay close kami. Ngunit bago pa man ako makapagsalita ay may nauna na sa akin. Na nakapagpatigil sa labi ko mula sa pagkangisi

“Hi, Achi.” si Ashianna.

Hindi na ako nagpaalam sa kanila, at nagsimula ng maglakad upang makaalis na at makapag-aral. Gusto kong ibabad ang utak ko sa pagsagot at pag-aral, para wala akong maisip na iba, upang hindi ako ma-distract.

KABANATA 13

"Magandang umaga, mahal kung anak." napakagandang bungad sa umaga, talaga si nanay.

"Anong nakain mo riyan, nay?" sabay tawa ko.

"Pangit mo naman ka-bonding." gulat ako sa tinuran ni nanay, hindi ko man lang nalaman na Gen Z pala ito.

"Saan ka po ngayon ma?" tanong ko sa kaniya pagkatapos yumakap.

"Dito lang sa bahay 'nak, may ipapalaba raw yung isang kapitbahay natin." wika niya sabaya abot sa akin ng tinimplang gatas.

Isa sa pinakamasarap sa buhay, ay ang magkaroon ka ng kakampi, magkaroon ka ng kaibigan na mapagsasabihan mo ng lahat at tatanggapin ka kahit sino at ano ka pa, at mamahalin ka nanag buong puso. Ang lahat ng iyon ay na kay nanay na. Wala na akong mahihiling pa na iba, mawala na ang lahat, huwag lang siya.

"O siya, gayak na at may pasok ka pa." sita niya sa akin dahil natutulala na naman daw ako.

Naubos ko yung tinimpla na kape ni nanay, pandesal, at itlog. Kay sumunod ko naman na ginawa ay maligo, at magbuhis ng uniform sa coffee shop.

"Marem, hintayin mo ako." balik ko sa puwesto ni nanay dahil tinatawag ako.

"Lalagyan lang kita ng pulbos sa likod." at iyon naman ay ikinangiwi ko.

"Hindi na ako bata, nay." alma ko.

"Lahat naman tayo pinapawisan, mainit ang panahon ngayon, tama lang ito para mapreskuhan ka." hindi na rin ako nakipagtalo sa kaniya. Lumapit na ako para malagyan niya ng pulbos sa likod.

"Teka lang" bago pa ako tuluyan makapunta sa likod ay tinawag na naman niya ako.

"Tignan mo nga anak, at sukatin mo itong sapatos." nagitla ako sa sinabi ni nanay.

"Nay, bakit ka pa bumili niyan? Sana idinagdag nalang natin sa gastusin sa bahay," angil ko.

"Ano k aba, minsan lang ako makabili sa iyo ng mga bagay na ganito. Kunin mo na at sukatin." ngiti niya sa akin.

At para ngang sinukat sa paa ko ang puting sapatos na ibinigay ni nanay. Kuhang kuha ang sukat ng paa ko, gusto ko man na pagsabihan siya na sana ay huwag ng bumili ay ngumiti nalang ako at nagpasalamat. Naiintindihan ko rin naman kasi kung saan nanggagaling si nanay, ang hindi niya lang maintindihan ay gusto ko rin na unahin niya ang pangangailangan niya, at huwag lang ako palagi.

“ Mag-ingat ka, ‘nak. Bagay sa iyo ang sapatos, huwag ka na rin bibili ng ulam mamaya, ako na dahil marami naman akong labada ngayong araw.” ani niya.

“ Sige po nay. Mauuna na po ako, maraming salamat po.” sagot habang naglalakad gamit ang bagong sapatos na regalo sa akin ni nanay. Nagmano na ako sa kaniya, bagao tulluyang lumisan.

Habang naglalakad papuntang sakayan, napaisip ako. Hindi mo raw kasalanan na isinilang kang mahirap, pero kapag namatay kang mahirap, kasalanan mo. Dahil nasa tao na raw ang pag-asenso, at kung paano sila aasenso. Pero may mga tao na masisipag na ipinanganak na mahirap, pero kahit anong tiyaga at sipag, ay hindi pa rin umaasenso. Bakit kulang pa ba?

KABANATA 14

“Good morning, Marem.” ngiting- ngiti na bungad ni Achilles, ni hindi ko nga alam kung bakit narito iyan sa coffee shop, kaya tinitigan ko lang siya at dumiretso na sa pwesto ko. Ang eksena kanina pag-alis sa bahay ay dala dala ko pa rin dito sa trabaho. Napaka bigat, siguro ganito ako ka pursige sa pag-aarl at pag tatrabaho, dahil gusto kong iahon si nanay mula sa laylayan. Naaawa na ako sa kaniya, napaka sakit tignan na habang patanda siya nang patanda, pakulubot nang pakulubot ang mga kamay niya, ay kayod pa rin siya nang kayod.

“ Masama yata ang timpla, Seb.” rinig kong pahayag ni Zamiel kay Achilles.

“ *You’re okay?*” alinlangan na tanong ni Achilles.

Nahalata ko naman na *genuine* at *pure* ang pagtatanong niya kaya tumango ako sa kaniya at ngumiti.

“ Teka, bakit andito ka? “ biglang kunot noo ko.

“ Sa gusto ko rito.” pangit talaga ang ugali nito.

“ Hindi ba, sabi mo gusto mong pumunta rito, para makita si Marem?” sabat naman ni Zamiel.

“ Hoy, tol huwag ka namang ganiyan. Baka mag assume ito eh.” pang-aasar pa ni Achilles.

“Minsan nakakaawa ka na rin talaga, naaawa ako sayo.” sagot ko nalang.

“ Ito pala kape, binilhan kita.” tinignan ko mukha niya at ibinalik sa hawak niyang supot ng mamahaling kape.

“ Sira ka ba?” iyan nalang ang lumabas sa bibig ko.

“ Bakit ba, ikaw na nga binibigyan ng kape.” pagsusungit pa niya.

“ Nag-iisip ka ba, baka sa coffee shop ako nag tatrabaho.” hindi makapaniwalang sambit ko sa kaniya.

“ Tol, pangit ng diskarte mo.” rinig ko na bulong si Zamiel kay Achilles, at nakita ko naman ang mukha ng lalaki na, at napakamot nalang siya sa ulo niya.

Pagkataapos ng pangyayaring iyon, ay umalis na rin sina Zamiel at Achilles. Pero bakit niya ako bibigyan ng kape? Baka may lason, gusto niya ba akong patayin?

Naging maayos naman ang maghapon ko, maraming customers pero masaya. Pagod na pagod ako pag-uwi,at dala rin siguro ng pagod kaya masakit ang buong katawan at ulo ko, kaya pagdating ko sa kuwarta ay hindi na ako nakapagpalit ng damit, at nakatulog.

“ Anak, inom ka muna ng gamot.” nagising ako dahil sa galaw ni nanay sa paanan ko.

“ Dinungaw ko ang bintana at nakitang maliwanag na kaya napag pasyahan ko ng tumayo. Ngunit bago pa makatayo, ay bumalik ako sa pagkakahiga dahil sa hilo. Parang binibiyak ang ulo ko sa sakit.

“ Marem, huwag munang matigas ang ulo. Uminom ka nang gamot, at inaapoy ka ng lagnat.” seryosong saad ni nanay.

“ Pero papasok po ako ngayon, lunes ngayon nay.” hindi pa rin nagpapatinag sa kagustuhan ni nanay.

“ Oo, lunes ngayon pero may lagnat ka.” sita niya.

Kahit gustong gusto kong pumasok ay hindi ko na mapipigilan si nanay. Kaya ang ginawa ko nalang a kinuha ang selpon at tinawagan si Andra. Ayaw sana akong pagbigyan ni nanay, pero ang sabi ko ay sasabihan ko lang yung mga kaibigan ko na ipagpaalam ako sa mga instructors ngayon.

“ Saan ka na, Marem? Malapit na ang oras, magsisimula na ang klase.” saad niya na may pag-aalalang tono.

“ Andra, si Marem ba ‘yan?” rinig kong tanong ni Achilles.

“ Puwede pa-excuse muna ako sa mga instructors ngayon? Hindi kasi ako makakapasok.” wika ko.

“ Bakit, anong nangyari sa’yo? dagdag na tanong niya.

“ May lagnat lang pero baka bukas ay gumaling na ako.”

“ Pagaling ka, Marem. Miss ka narawni Achilles.” rinig kong pagbibiro ni Zamiel, ngunit hindi ko na rin pinansin.

Ang inaasahan kong araw na gagaling na ako, ay hindi natupad. Sumunod pa ng isang araw, ng isang araw, at umabot nang tatlong araw ang absent ko. At nagpapasalamat ako sa Diyos ng ikatlong araw na ay bumuti na ang pakiramdam ko. Kaya napag desisyonan ko na rin na pumasok, mabuti at pinayagan naman na ako ni nanay. Inupdate ko na rin sina Andra at Zariyah na papasok na ako.

Pagpasok ko sa tarangkahan ay nakita ko agad si Achilles, napaka aga naman ng lalaking ito.

“ Hoy, bat ang aga mo?” tanong ko.

“ At sinong hinihintay mo? si Ashianna?” dagdag ko na ikina kunot nng noo niya.

“ *What are you talking about?*” naguguluhan pa rin na wika niya.

Imposibleng, wala siyang gagawin o hinihintay rito. Lagi ka iyan na-late, president na president.

“ Wala, wala. Una na ako.” at nagsimula ng maglakad.

“ Of course, I’m waiting you.” bumalik ang tingin ko sa kaniya dahil sa kaniyang sinabi.

“ Saan mo nalaman na papasok na ako?” taas kilay kong tanong.

“ Sa mag pinsan.” simpleng sagot niya.

Habang naglalakad kami papunta sa klasrum ay may iniabot siya sa akin na paperbag.

“ *What should I do with this?*” ako naman ngayon ang naguluhan.

“ Isigang mo.” walang kaseryosohang sagot niya. Saka ibinalibag ko ulit sa kaniya yung paper bag.

“ Magaling ka na nga, nagiging monster ka na kasi ulit.” aniya.

“ *This is my lecture notebooks*, ipapahiram ko sa iyo.” takhang tingin ang iginawad ko sa kaniya.

I don’t know what to react, I was caught off guard because of what he said. Is he genuine? Like he is allowing me to borrow his lectures, eh dati nga diring diri pa iyan sa akin.

“ Alam ko na lectures notebook mo ito, ang ibig kong sabihin ay bakit mo ako pinapahiram nito?” tanong ko ulit.

“ Para naman kabahan ako. Boring at nakaka walang gana kasi na makipag compete sayo kung absent ka ng 3 days.” asan na ba ang pamalo ko at may masasapak ako rito.

Kinuha ko yung mga notebook niya at tinignan isa-isa, sa tingin ko naman ay kompleto pero may napuna lang ako.

“ Sulat mo ba ito?” takhang tanong k okay Achilles.

“ Of course, nakita mo nang may pangalan ko, nagtatanong ka pa. You don’t know the words, common sense, don’t you?” yabang ng pagkakasalita.

“ Napaka pangit ng sulat, parang kinahig ng manok.” sambit ko na nagpa nganga sa bunganga niya.

“ What an ungrateful creature you are.” tawa ko sa sinabi niya.

KABANATA 15

“Galingan mo, malapit na ang exam.” tapik niya sa balikat ko.

“Gagalingan ko, kahit hindi mo sabihin.” balik tapik ko sa balikat niya na ikinatawa naming pareho.

“Asus, ganiyang ganiyan na eksena nagsimula yung love story ng lolo at lola ko.” nabigla nalang kami sa boses ni Zariyah.

Pagkakita ko sa mag pinsan ay yinakap ko ang mga ito, at naki apir kay Zamiel. Tatlong araw ko rin hindi narinig ang mga boses ng mga ito. Nakaka-miss naman.

“Na-miss ko kayo ng 3%”, pagbibiro ko sa kanila.

“Sino yung na-miss mo nang 97%?” tanong naman ni Zamiel.

At biglang dumako ang mata kay Achilles, na tila ba nagiging tocino ang tainga dahil sa sobrang pula nito, at parang hinihintay na mabanggit ko ang pangalan niya.

“Wala naman, tara na nag punta na tayo sa room.” pagbasag ko sa imahinasyon nila.

“Bakit ba, may mga taong pinanganak na walang puso?” sigaw ni Achilles, di ko alam kung bakit nagkaka ganiyan iyang tao na iyan, parang kulang kulang.

“Ano ba, hinaan mo nga iyang boses mo, para kang kulang kulang.” sita ko, bago pa may makasita sa kaniya na guard.

“Ikaw kasi ang bubuo sa akin, kaya ako kulang kulang.” Ngisi niya sabay kindat.

“Kikiligin sana ako, kung hindi ikaw ang nagsabi niyan.” turan ko.

“Andra at Zariyah, kausapin niyo iyang kaibigan niyo.” pagmamaktol pa nito.

Nang makarating kami sa loob ng klasrum ay tamang-tama lang dahil makalipas ang ilang minuto ay dumating na rin ang aming guro.

“*Beat me as you wish.*” nakitang kong nakasulat sa papel ni Achilles at ipinakita sa akin.

“Kabahan ka na.” iyan naman ang isinulat ko sa aking papel bago ipinakita sa kaniya.

Nakita ko naman ang tatlo na sina Andra, Zariyah, at Zamiel na pangisi-ngisi sa tabi ko at ni Achilles, na animo ay nanonood ng romantic movie dahil sa amin.

“ Learning that occurs by observing the behaviour of others and the outcomes of those behaviors?”
tanong ni ma’am Aya.

“ Observational Learning, ma’am.” Sagot ko habang nakangiti, sabay baling kay Achilles at nginisihan ko nagyayabang.

“A learning process in which a neutral stimulus becomes associated with a meaningful stimulus and acquires the capacity to elicit a similar response?” tanong ulit ni ma’am Aya.

“ Classical Conditioning po.” naunang sagot ni Achilles, ngunit sa pagkakataong iyon ay hindi ko siya tinignan dahil alam kong aasarin na naman ako niyon.

“Ang for my last question, lahat sumagot. Si Ledezma at Camero lang ang sumasagot, salitan lang silang dalawa ha.” pasigaw na wika ng aming guro.

“ Learning that involves mental processes such as attention, memory, and motivation and is often not immediately reflected in a behaviour change but can be used when necessary?” tanong n gaming guro.

“ Cognitive Learning.” at kagaya ng dati ay palagi pa rin kaming nagkakasabay sa pagsagot ni Achilles kapag panghuli na yung tanong, lahat competitive ano?

At sa pagsabay namin, ay ang hiyawan ng aking mga kaklase at ni ma’am Aya ang bumalot sa aking mga tainga. Ano ba namang mga tao na ‘to.

KABANATA 16

Hindi ko lubos maintindihan na sa bawat pagdaan ng araw ay paiba nang iba ang trato ni Achilles sa akin kumpara noong una naming pagkikita. Tila bumabait na ang isang ito, kinabahan naman ako. Matapos ang subject na iyon ay tumungo muna ako sa labas at nagpa hangin. Masiyadong nakakapagod sa utak ang mga nangyayari, ang hirap i-absorb dahil kakabalik ko palang.

“Galing mo kanina.” hindi na ako nagulat na nakasunod na si Camero sa akin, hindi ko nga alam kung anino ko ba ito o anak.

“Lagi ko naman ginagalingan, kahit wag mong sabihin.” pagmamayabang ko.

“Hi, Achi. How are you?” talaga naman na may susubok talaga sa pasensya mo.

“Hi, Ashi.” ngiti naman ni Achilles.

Hala, bakit may mga pa nickname ang mga ito? Aalis na ba ako? Habang nag-uusap sila ay dahan dahan akong naglakad para hindi nila mamalayan. Ngunit hindi pa ako nakaka tatlong hakbang ay may humawak na sa uniporme ko.

“Ashianna, this is Marem.” kaya pilit akong nagbigay ng ngiti habang tinatanggal ko nag pagkakahawak ni Achilles sa damit ko.

“Bitawan mo ako.” nakangiti ko pa ring baling kay Achilles.

“Hi, Marem. Nice meeting you.” wika niya ngunit ngumiti nalang ako.

“Mauna na ako sa inyo ha.” paalam ko.

Matapos makaalis sa harapan ng dalawa, at naglakad na ako pabalik sa room. At bumungad naman sa akin, ang kuryosong tanong ng tatlo: Zariyah, Andra, at Zamiel.

“Anong ganap?” wika ni Andra.

“Anong ginagawa niyan dito, hindi ba Tourism student yan?” dagdag naman ni Zariyah.

“Malay niyo kinakausap ang boyfriend.” ani ko na para bang walang pakialam.

“Sinong boyfriend?” sabay na turan ng mag pinsan.

“Eh di, si Achilles.” mga taong ito, hindi man lang gumamit ng common sense.

“ Paanong magiging girlfriend ni Seb si Ashianna, e mag pinsan sila.” gulat din na pahayag ni Zamiel.

Hindi ko alam kung sino ang paniniwalaan ko sa kanilang tatlo. Masiyado na akong naguguluhan sa mga nangyayari, *and it's consuming my entire being right now*. Dati naman ay wala akong paki sa kanila, pero bakit ngayon na bobothered ako, hindi ito tama. Hindi na ako, si Marem.

“ Teka, baka Marem ay nagseselos ka sa kanila?” hindi pa ring makapaniwalang pahayag ni Zamiel.

Nagseselos ba ako? Hindi, bakit ako magseselos? Gusto ko ba siya? Hindi ko rin masagot ang sariling tanong na para bang may pumipigil sa akin na maramdaman ko siya. Takot. Baka nga takot ako, takot na ako.

Sa paglipas ng mga oras, hindi ko napansin kung anong oras na. Masiyado akong na-consume at na-confused sa nangyari at nararamdaman ko. Hindi ako sigurado sa kung ano ito, pero gusto ko nang putulin agad kung ano man ito.

“ Alis na ako, Zariyah at Andra. Una na ako sa inyo.” paalam ko sabay beso at yakap sa kanila.

“ Teka, Marem. Bakit nagmamadal-“, hindi ko na natapos yung sasabihin ni Andra, dahil patakbo na akong lumabas ng klasrum.

Tamang tama at may nakaparadang jeep, agad akong sumakay ngunit hindi napansin na nakasunod lang sa akin si Achilles kaya laking gulat ko ng makita na sumakay rin siya.

“ Bakit masiyado kang nagmamadali?” tinapunan ko lang siya ng tingin, ngunit hindi umimik.

“ Marem.” sabay hawak niya sa siko ko.

“ Ano ba, bitiw mo ako.” sabay alis sa pagkakahawa niya.

Dahil sa sobrang kulit niya, ay bumaba ako ng jeep at napagpasyahan na lamang na sa plaza pumunta upang maglabas ng nararamdaman.

“ Bakit ka ba nagkakaganiyan, Marem? takhang tanong niya.

“ Kailan ka pa nagkaroon ng paki sa akin, Achilles. Bakit mo ba ginagawa ito?” naguguluhang pahayag ko.

“ Hindi mo ba napapansin, na gusto kita.” nakita ko kung paano nabasa ang mga mata niya sa sinab.

“ Ang gusto ko, itigil mo na kung ano iyan na nararamdaman mo.” wika ko habang nakatingin mismo sa mata niya.

“ Itigil mo na ‘yan habang maaga pa, dahil ayoko ng nararamdam ito.” at tuluyan ko siyang iniwan.

KABANATA 17

Gusto ko rin siya. Gusto ko siya. Pero napapangunahan ako ng takot, ayokong mangyari ulit yung nangyari sa tatay ko. Ayaw kong maiwan ulit, takot na ako. Hindi ko alam kung tama ba ang ginawa ko, pero para sa akin iyon ang nararapat. Lumipas ang mga araw na ang dating makulit at palabirong Achilles, ay tila naging yelo.

Nakita ko na magkakasabay kami na pumasok sa loob ng klasrum ngayon, at huminto siya, huminto rin ako. Hindi ko siya tinignan pero alam ko na nakatingin lang siya sa akin.

“Wala talagang pakialam.” rinig kong bulong niya.

Hindi ko alam ang mararamdaman ko dahil parang may parte sa akin na gusto rin sabihin sa kaniya kung ano ang nararamdaman ko, pero may parte sa akin na natatakot. Habang nasa may garden ay kasama ko ang mag pinsan dahil lunch break dito naming gustong kumain ng tanghalian.

“May sasabihin ako.” ani ko pagkatapos ilunok ang nasa bibig.

“Ano? May boyfriend ka na?” tanong ni Andra na tila natatawa.

“Gusto ko ata si Camero.” I said nonchalantly.

Naibuga ng dalawa ang laman ng bibig. Kaya napuno ng butyl ng mga kanin ang mukha ko. Mga balahura.

“Anong sinabi mo? Ulitin mo nga.” turan ni Zariyah.

“Andra, and Zariyah, I’ve been confused theses days about my feelings toward an enemy. I used to hate him, but I think the hatred was an attraction in disguise. Gusto ko na siya.” confess ko sa dalawa.

“Ano pang ginagawa mo, edi sabihin mo sa kaniya.” yugyog nilang dalawa sa balikat ko.

“Pero, ayokong maramdaman ito. Kaya binasted ko siya.” ani ko.

“Tanga ka.” wika ni Andra.

“Hindi kita kaibigan, Marem.” dagdag pa ni Zariyah.

“Ayaw ko ang nararamdam ko.” iling ko habang nakatingin sa kanila.

“But it’s unstoppable.” turan ni Andra, at alam ko naman iyon.

Ayaw ko nang nararamdaman ko, pero alam kong wala na akong magagawa pa rito. Ang kailangan ko ay masabi ito kay Achilles para may tendency na maalis na ito sa sistema ko. Kaya sa ganon ay madali ko siyang makakalimutan, at babalik na sa normal ang buhay ko ulit.

Nang matapos kami kumain ay nakita ko siyang nakaupo sa may bench, malapit sa building ng room naming, kasama si Zamiel. Siguro tadhana na ang nagtakda para makapag-usap kami.

“ Achilles, pwede ba tayong mag-usap?” wika ko habang nakatingin sa mga mata niya, at binalingan ko na rin si Zamiel at nakuha naman niya ang ibig kong sabihin kaya dali-daling kinuha ang mga gamt niya at umalis.

“ Totoo ba yung sinabi mo sa akin nang nakaraan?” agarang tanong ko.

“ Bakit mo pa, kailangan malaman e hindi ba ayaw mo naman sa akin.” pagsusungit niya.

“ We are on the same page.”

KABANATA 18

Dumating ag panahon na pag isip isip ng nanay ni Marem na nasa tamang edad na Ang kanyang anak na Malaman ang katutuhan. Matagal tagal napinag isipan ni nanay ni Marem kung kaylan Niya na ito dapat Sabihin Kay Marem.

"Maagang pumasok si Marem sa paaralan"

Maka lipas Ang ilang Oras ay agad na nak uwi si Marem dahil Isang subject lang naman ang kanilang subject.

"NANAY mano Po" sabay halik sa pisnge ng Kanyang nanay.

Anak Ang aga mo nama ata n umuwi?

Kasi nanay isang subject lang naman ako ngayon Kaya ma aga akong umuwi ayaw mo non nanay matutulongan kita sa mga gawain bahay at sa iyong mga labahan.

Nanay: Nanak?

Marem: Po nanay?

Nanay: anak ito na siguro ang tamang panahon para Malaman mo ang dapat mong malaman

Na sa tamang edad kana para Malaman mo Ang lahat tungkol sa iyong tatay.

Marem: sige po nanay makikinig Po ako

Nanay: alam mo anak Kaya tayo iniwan ng tatay mo Kasi (lumuluha) may ibang pamilya ang tatay mo na sa US Yung ibang pamilya Niya kaa ayaw kung isabi sayo dahil alam kung masasaktan ka alam mo anak ayaw kung Makita kag umiiyak at masasaktan Kaya tinago ko ng matagal na matagal ang tungkol sa iyong tatay ang tanging alam ko ay may Isang anak Sila na babae na sa US din naka tira hindi ko alam kung may iba kapang kapatid.

Marem: (umiiyak) Kaya pala nanay ayaw mong isabi sa akin wag Kang mag alala nanay hindi ako magagalit na hindi mo agad sinagot ang mga katanongan sa aking isip kung bakit Tayo iniwan ni tatay.

Ano Basti Camero Po ba ang pangalan ng aking tatay?

Nanay: Oo anak paano mo iton nalamang?

Nay nakita ko Po sa lagayan ng aking mga gamit at mga gingawa kung mga tula na may nakita akong larawan ng Isang lalaki at isang batag ako at nakita ko namag naa Lagay na sulat sa salikod na Basti Camero.

Ano ba talaga ang ugnayan ni. Marem sa mag kaptid na s Tes at Achilles?

Kabanata 19

Kinaumagahan, pagka gising ay naalala pa rin niya ang mga sinabi ng kanyang Ina tungkol sa kanyang Ama na si Basti Camero. Maraming tanong ang gumugulo sa kanyang isipan.

Habang inaayos ang kanyang higaan ay napahinto siya at muli niyang kinuha at pinag masdan ang larawan ng kanyang Ama.

Habang pinagmamasdan ang larawan...

"Tay, paano mo kami nagawang iwan ni Nanay?"

"Hayss, kahit na gan'on ,gusto pa rin kitang makita, o kahit mayakap man lang"

" Sana naaalala mo pa rin kami ni Nanay"

saad ni Marem sakanyang sarili habang nakatitig sa larawan ng kanyang Ama na may lungkot na nararamdaman.

Pagkatapos ayusin ang higaan at magbihis ni Marem ay pinuntahan niya ang kanyang Ina na nagluluto ng agahan sa kusina.

"Good morning Nay" ,mahinhin na bati ni Marem sakanyang Ina.

" Oh anak, gising kana pala. Oh sya kumain ka muna ng agahan bago ka pumasok", wika ng Nanay ni Marem sakanya.

Habang kumakain ng agahan..

"Bakit kaya nakangiti pa rin si Inay kahit na sinabi niya na ang lahat tungkol kay Tatay?"

"Nalulungkot pa rin kaya ba sya kahit may ibang pamilya na si Tatay?"

"Hayss"

" Bahala na nga, basta pagkatapos ko grumaduate hahanap ako ng impormasyon tungkol kay Tatay, hahanapin ko siya.

Saad ni Marem sa kanyang sarili.

Kabanata 20

(Pagpapatuloy)

Sa kanilang paaralan, nakita ni Marem si Achilles na nagtatawanan kasama ang kaniyang mga kaibigan.

Achilles: "Uy guys si Marem oh"

Sabay sabay na tumingin sina Achilles sa pagdating ni Marem ngunit hindi sila pinansin nito.

Achilles: " Lah,bakit masungit nanaman siya? Kala ko okay na kami?" "Nag-uusap palang kami no'ng nakaraang linggo ah" pagtataka ni Achilles

Pagdating ng kanilang guro ay nagkaroon sila ng pagsusulit

"Okay class, we will have a quiz today,

and it's about what we discussed yesterday. Number one...

Habang nagkakaroon sila ng pagsusulit, hindi maiwasang tumingin ni Achilles kay Marem.

Achilles : "psst! Marem"

napatingin si Marem sa pag tawag sakanya ni Achilles.

Marem : "shh, ano?"

Achilles : "are you okay?"

Marem : (hindi pinansin si Achilles)

Pagkatapos ng kanilang pagsusulit...

"Okay class, thank you for today. Bukas ko nalang ia announce ang scores niyo sa quiz. See you next meeting, bye " pagpapaalam ng kanilang Guro.

Habang break time ay hinanap ni Achilles si Marem. Nagtanong siya sa kanilang mga kaklase ngunit hindi nila alam kung nasaan si Marem.

Bumili ng pagkain si Achilles sakanilang canteen para sakanya at kay Marem.

Habang nagtatanong-tanong si Achilles ay nakita niya na naka upo at nagbabasa ng libro si Marem. Kaagad niya itong pinuntahan.

Achilles : "Huy! Bakit parang kanina ka pa tahimik?"

Marem: "'wag ka ngang maingay, nakikita mo namang nagbabasa ako ng libro oh"

Achilles: " eh kanina ka pa sa room tahimik , hanggang dito ba naman?"

"Anyway, ito oh pagkain,binilhan kita. "Wag kanang malungkot."

Marem: " ahm..salamat"

"Ano ba kaseng problema? Share mo naman" saad ni Achilles

Marem: "Ah, eh.. wala, kagabi kase natanong ko si Nanay tungkol sa Tatay ko. Buhay naman siya pero..."

Achilles: "Ano?"

Marem: "ayun may ibang pamilya na raw sabi ni Nanay"

"May bagong pamilya na raw at nakatira sa U.S"

Achilles: "Talaga?, pareho pala saamin. Si Papa meron din daw unang naging asawa pero wala na kase siyang ibang kuwento bukod do'n."

"Nga pala, kahit isang beses hindi mo pa siya nakikita?" tanong ni Achilles kay Marem.

Marem : " oo ,ever since bata ako. Picture lang niya ang nakita ko sa drawer namin, ang masaklap pa, kagabi ko lang nakita"

Achilles : "ahh ganun ba, nakakalungkot naman nun."

Lumalim pa ang kanilang pag-uusap hanggang sa hindi na nila namalayan ang oras na uwian na pala.

Marem: "hala, time na pala"

"Kailangan konang umuwi,baka hinahanap na ko ni Nanay, oh sya salamat nalang sa time."

Achilles: " oy wait lang", "Hatid na kita pauwi"

Marem: " hoy hindi na, thank you nalang" , " baka isipin pa ng mga makakita na boyfriend kita"

"Oh sya sige na, babyee"

Naalala ni Achilles ang kuwento ni Marem sakanya kaya agad naman niyang pinuntahan ang kanyang ate Tes sa coffee shop.

Achilles: "ateee"

"Oh bakit?" tanong ni Tes kay Achilles

" Eh napagkuwentuhan kasi namin kanina ni Marem about sa family niya. Yung Papa niya din pala nasa U.S at may ibang family na daw" saad ni Achilles sakanyang ate Tes.

Tes: " oh bakit? Anong meron?"

Achilles : " wala naman ate, kase pagkatapos niyang ikuwento 'yon para akong kinabahan"

Tes: " bakit naman?baka coincidence lang"

Achilles : (napaisip) "sana nga"

Kabanata 21

Pag uwi ni Marem sakanilang bahay, nag mensahe ang kanilang guro sa kanilang group chat na magkakaroon sila ng 1 Linggo at 4 na araw na bakasyon para sa paghahanda ng kanilang graduation day.

"Ang saya naman nito, makakapagtrabaho na ko nang maayos sa coffee shop ni ate Tes at makakatulong na rin kay Nanay sa mga gawaing bahay" wika ni Marem.

Habang nagwawalis ang kaniyang nanay sa kanilang bakuran, binanggit ni Marem ang sinabi ng kanilang guro sa group chat.

" Nay, wala na daw po kaming pasok at mayroon kaming isang linggo at apat na araw para sa paghahanda para po sa aming graduation day. " ani ko habang naka ngiti.

" Talaga ba? edi makakapag pahinga ka na anak." ngiting tugoon ni nanay.

" Anong pahinga, nay. Tutulungan kita sa labada mo. Walang pahi-pahinga rito, nay." sagot ko naman.

"Hindi anak, magpaalam ka muna doon sa boss mo sa trabaho ,ikaw naman muna ang magpahinga, dito ka muna sa bahay"

"Magtitinda ako ng mga kakanin o kahit ano pa man na pwedeng ilako diyan sa labas, para maka ipon tayo para sa graduation mo" wika ng Ina ni Marem.

" P-pero nay" malungkot na saad ni Marem.

"Huwag kanang kumontra, ang mabuti pa tulungan mo nalang ako sa pagluto ng mga ititinda" wika ng Ina ni Marem.

Marem: " oo naman po Nay, gusto ko po yan, salamat Nay. (Habang naluluha)

"oh sya anak, maglilista na ko ng mga bibilhin para sa paninda, sabihan mo nalang ako kung kailan ang graduation niyo ha" wika ng Ina ni Marem.

Habang nagluluto ng pananghalian si Marem, narinig niya ang cellphone niya na tumunog at agad niya itong kinuha. Pagbukas niya ng mga message ay nabasa niya ang anunsyo ng kanilang Guro.

" Ang inyong Graduation Day ay gaganapin sa nalalapit na July 12, 2024 sa University of Cebu , sa ala-una ng hapon. "

" Ang mga kagamitan para sa inyong Graduation tulad ng toga atbp, ay maari niyo nang kunin sa Sabado." mensahe ng kanilang guro.

"Nay, July 12 daw po ang graduation namin" wika ni Maram habang nag hahanda ng pananghalian.

"Ahh ganun ba, mabuti naman at may ilang linggo pa ko para mag tinda" saad ng kanyang Ina.

Kinagabihan ,bago matulog si Maram ay tinignan niyang muli ang messages niya at nakita niya mayroong message si Achilles.

"Hi Maram" wika ni Achilles sa message.

"Nag message na pala siya matagal na, di ko man lang napansin" saad ni Maram.

Paghiga niya sakanyang higaan ay naisipan niyang sagutin ang message ni Achilles, na agad namang nabasa ni Achilles.

"Hello" wika ni Maram sa message .

"wow, aga mo namang nag reply haha" pang aasar na sabi ni Achilles sa message.

Nagulat si Maram sa biglang pag tawag ni Achilles..

Achilles: " Huy Maram, saan ka magbabakasyon?, diba may 1 week tayong at apat na araw tayong bakasyon ? Hindi ka man lang ba gagala?"

Maram: " Hindi bakit? May problema ba? , dito lang ako sa bahay. Tutulungan si Nanay sa mga gawain"

Achilles: "Seriously?, Ang boring niyan"

Maram: "eh ano naman!?"

Achilles: "Hala, ito naman galit agad"

Maram : " Kung wala kanang magandang sasabihin,i-end mona"

Achilles: " Huy wag!, kaya nga ako tumawag para maka usap ka pa at marinig boses mo kahit sa tawag lang"

"Mahaba pa naman pati ang bakasyon natin"

Maram: " Oh sya, ano ba kaseng kailangan mo? May itatanong ka pa ba?"

Achilles: "Kumain kana?"

Nahinto saglit si Maram at nagulat sa tanong ni Achilles.

Maram: "wow, bakit mo naman natanong?, oo kanina pa"

Achilles: " ah ,eh wala naman. Buti naman kung gan'on "

Meram: " sige na, salamat sa pagtawag at pangangamusta"

Achilles: " welcome, goodnight "

Napangiti si Meram nang marinig ang huling sinabi ni Achilles na tila ba'y may sayang nararamdaman sa puso.

Kabanata 22

Araw na ng Sabado, maagang gumising si Marem dahil kukunin niya ang kaniyang toga at iba pang gagamitin para sa kanilang graduation.

"Nay? Naaay?"

"Wala si Inay, siguro namalangke nanaman siya" wika ni Marem.

Habang kumakain ng agahan si Marem, ay tinignan niyang muli kung may message si Achilles.

"Good morning! , anong oras ka pupunta ng school?" mensahe ni Achilles.

" 8 a.m , bakit?" saad ni Marem.

"Wala naman hehe, ingat ha. See you sa school!" mensahe ulit ni Achilles.

" Wow,kala mo talaga ngayon lang magkikita kung makasabi ng see you " wika ni Marem.

Pagkatapos mag agahan ay naligo na si Marem at dali-daling pumunta sa kanilang paaralan.

Sa Paaralan...

"Hmm, mukhang napaaga ako ah, wala pa yung iba kong classmates" wika ni Marem.

Pagkalipas ng ilang minuto ay dumating na ang mga kaklase ni Marem at si Achilles.

"Hello good morning Ms. beautiful!"

masayang bati ni Achilles kay Marem.

"Ano nanaman?" saad ni Marem.

"Ang aga-aga galit ka nanaman, kalma lang Ms. Beautiful" wika ni Achilles.

Achilles: "pwede ba kita ayain mag lunch?, kung okay lang sayo"

Marem: " ahm.."

Achilles: " sige na pleaseeee, ngayon lang naman ako nag aya " pagmamakaawa ni Achilles.

Marem: " oh sige, pero saglit lang ah, marami pa kase akong gagawin sa bahay"

Achilles: " yess! sure hehe"

Achilles: "Tara, dun tayo sa favorite kong restaurant"

Marem: "hoy ikaw, baka anlayo ha, yung malapit at mura lang dapat"

Achilles: " don't worry, akong bahala. Trust me kase"

Pagkatapos kumain ay nagkuwentuhan sila ni Marem at Achilles, at natanong ulit ni Achilles ang tungkol sa Ama ni Marem.

Achilles: " By the way, hindi mo pa rin ba alam kung saan sa U.S yung Father mo?"

Marem: " wala eh, wala talaga kong idea or kahit konting impormasyon tungkol sakanya"

Achilles: " gusto mo tulungan kita, since sa U.S din naman si Dad , I'll ask and tell him to help you ,to find your Father"

Marem: " Hala wag na, nakakahiya. Tsaka balak ko talaga after ng graduation eh hahanap ako ng paraan para mahanap si Itay."

Pagkatapos mga lunch, inihatid na ni Achilles si Marem sakanilang bahay.

" Una na ko, thank you ulit

Achilles: "Tara, dun tayo sa favorite kong restaurant"

Marem: "hoy ikaw, baka anlayo ha, yung malapit at mura lang dapat"

Achilles: " don't worry, akong bahala. Trust me kase"

Pagkatapos kumain ay nagkuwentuhan sina Marem at Achilles, at natanong ulit ni Achilles ang tungkol sa Ama ni Marem.

Achilles: " By the way, hindi mo pa rin ba alam kung saan sa U.S yung Father mo?"

Marem: " wala eh, wala talaga kong idea or kahit konting impormasyon tungkol sakanya"

Achilles: " gusto mo tulungan kita, since sa U.S din naman si Dad , I'll ask and tell him to help you ,to find your Father"

Marem: " Hala wag na, nakakahiya. Tsaka balak ko talaga after ng graduation eh hahanap ako ng paraan para mahanap si Itay."

Pagkatapos mag lunch, inihatid na ni Achilles si Marem sakanilang bahay.

" Una na ko, thank you sa pagpayag mag lunch hehe" wika ni Achilles.

" Wala yun, sige na umuwi kana. Ingat" saad ni Marem.

Pag alis ni Achilles ay kaagad pumasok sakanilang bahay si Marem. At umuwi na ang kaniyang Nanay galing palengke.

Marem: " Mano po Nay. Ano po mga pinamili niyo?"

" Ito, namili ako ng pagkain natin sa isang buwan, at bumili na rin ako ng mga gamit sa pagluto ng kakanin" wika ng Ina ni Marem.

" Ah sige po Nay, tulungan na po kita" saad Marem.

Habang inaayos ni Marem ang kaniyang mga gamit para sa graduation, nakita niyang muli ang larawan ng kaniyang Ama.

"Hays, konting panahon nalang Tay." wika ni Marem.

(Achilles)

"Ano kayang ginagawa ni Marem" tanong ni Achilles sa kanyang sarili.

" i- message ko kaya sya"

Achilles: " Hi Marem, good evening "

Pagkaraan ilang minuto,wala pa ring reply si Marem.

" Tulog na ba yun,tawagan ko nga"

(phone ringing...)

Marem: " oh hello Achilles?, bakit napatawag ka, gabi na ah"

Achilles: " wala naman, namiss kasi kita"

Marem: " sus, bolero"

Achilles: " hindi, totoo nga"

Natahimik si Marem na halos isang minuto hindi nakapag salita. Ngunit napangiti ito.

Achilles: " Huy, andyan kapa ba?"

Marem: " ah, eh oo, medyo nawalan lang ng signal"

Achilles: " Ahh ganun ba, Marem mayroon sana kong gustong ipagtapat sayo"

Marem: "bakit, ano yun?"

Tanong ni Marem na tila ba kinakabahan sa itatanong ni Achilles.

Achilles: "ahm.. Marem, alam mo simula nang makita kita sa school, sobrang nagandahan ako sayo"

Marem: " alam ko naman hahaha joke"

Pabirong sagot ni Marem.

Achilles: " hindi ako nagbibiro, simula no'n kinukulit na kita, kaya nagpapansin ako sayo. Gusto kita laging makita, at kinakabahan ako pag nakikita kita"

Marem: " alam mo Achilles, antok lang yan, gabi na oh matulog kana" sagot ni Marem ngunit nakangiti ito na para bang kinikilig.

Achilles: " Marem, gusto ko sana itong sabihin sayo pero nahihya ako eh"

Marem: " sige na sabihin mona , habang di pa ko inaantok"

Achilles: " gusto kita Marem."

Ilang minuto na ang naka lipas, tila ba'y natahimik si Marem at walang maisagot sa mga sinabi ni Achilles.

Achilles: " omg, finally! Naamin kona rin sakanyaaaaa!"

wika ni Achilles habang napapatalon sa saya.

Marem: " Ahm, sige na Achilles,pag usapan nalang natin yan sa susunod. Goodnight"

Achilles: " Ano?" "Talaga?"

Marem: " oo , babyee na,inaantok na ko"

Binaba na ni Marem ang telepono ngunit hindi pa rin matigil sa pag talon si Achilles dahil sa sayang nararamdaman niya.

" Aware na ba siya?, okay lang kaya sakanya na gusto ko siya? what if ligawan ko siya?" wika ni Achilles.

Pagkaraan ng ilang araw bago ang graduation ay pumunta si Marem sa coffee shop at naroon ang ate ni Achilles,si Tes.

Kabanata 23

(Pagpapatuloy)

Nakita ni Marem si Tes at nilapitan ito habang nag aayos ng mga lamesa.

"Ate Tes, kamusta ka naman po ?" wika ni Marem.

" Uy, ikaw pala yan Marem, ito okay naman, marami pa ring tao ang pumunta rito, sayang nga e, wala ka. Alam mo ba na may mga customer na hinahanap ka, ang ganda mo raw kasi" sagot ni Tes kay Marem.

" talaga po ate? Hehe, oo nga eh sayang. Tinutulungan ko po kasi si Inay sa mga gawaing bahay, at ako rin po ang nagbabantay ng bahay kapag mamamalengke siya."

" Sya nga pala ate, punta ka po sa bahay namin sa graduation ko po hehe. Sa July 12 na po." wika ni Marem.

" Aba ,sure. After namin mag celebrate ni Achilles sa bahay, punta agad ako sainyo, congrats in advance sainyo ni Achilles " saad ni Tes.

Marem: " ate Tes, may mga naging girlfriend na po ba si Achilles?" tanong ni Marem.

" Yiee, bakit mo natanong?" wika ni Tes.

Marem: "eh kasi po ate, no'ng nakaraan po ang sweet niya, tapos kagabi po umamin siya na gusto niya ko"

"Talaga?, binata na talaga ang kapatid ko"

"Wala pa naman siyang naging girlfriend kahit isa,kasi karamihan sa mga babaeng kilila siya eh kinainisan lang siya, mahilig talaga kase yung mang asar. Ewan ko ba dun sa kapatid ko, may itsura naman pero wala pa talaga siya naging girlfriend "

"Pero parang bago siya umamin sayo, eh alam kona na gusto ka niya, bukambibig ka niya kase palagi lalo na pag uwi niya galing school " wika ni Tes.

Ilang oras na ang nakalipas, nagpaalam na si Marem kay Tes at nagpasiya nang umuwi.

Habang naglalakad, nakita ni Achilles si Marem. Hininto ni Achilles ang sasakyan.

Achilles: "Huy, Marem saan ka galing?"

Marem: " bakit nanaman? "

Achilles: " wala naman, baka mapano ka kasi, hapon na oh, wag kang maglakad pauwi nang mag isa."

Marem: " ok lang naman ako"

Achilles: " sya nga pala, yung about kagabi may itatanong pa ko sayo"

Marem: " ito nanaman siya , amo nanaman kayang sasabihin niya" wika ni Marem sakanyang sarili na parang kinakabahan.

Achilles: "tutal, nasabi ko na sayo sa call, sasabihin ko sayo ulit ngayon, this time sa personal na. M-marem, gusto kita. P-pwede ba akong manligaw?" wika ni Achilles na halata sa kanyang pananalita ang kaba.

Marem: " ahm.. "

Achilles: "huwag kang mag alala hindi naman kita minamadali, kung okay lang sayo, sa Nanay mo muna ako magpaalam hehe" sagot ni Achilles.

Marem: " ahm, okay sige"

Achilles: " talagaa?!"

Napayakap si Achilles kay Marem sa sobrang saya.

Marem: " Huyyyy, wait di ako makahinga"

Achilles: " ay hehe sorry, sorry"

" Tara na ihahatid na kita sainyo" wika ni Achilles.

Kabanata 24

(Pagpapatuloy)

Dalawang linggo na ang naka lipas at ang panliligaw ni Achilles kay Marem. Araw na ng kanilang graduation..

" Anak, bilisan mona at baka mahuli pa tayo, ilang minuto nalang magsisimula na ang graduation mo" wika ng Nanay ni Marem.

Marem: " opo Nay, patapos na po ako. Tara na po"

" Nasaan yung padlock, i-lock mona ang pinto"

Tara na po manong, baka mahuli pa kami ng anak ko hehe "

wika ng kanyang Ina.

Nakarating na sila Marem sa kanilang paaralan,at magsisimula na ang seremonya.

Naka upo sina Marem at ang kaniyang Ina, nang biglang may tumawag sakanya.

" Psst, Marem " " Nanay mo ba ang kasama mo?" wika ni Achilles

"Oo" ,sagot ni Marem.

Napalingon ang Ina ni Marem.

Achilles: " ahm hello po tita, mano po hehe "

"Uy ikaw pala yan Achilles, congrats din sayo, sinong kasama mo ?"wika ng Ina ni Marem.

Achilles: " Ah, eh si ate po, papunta na po yung, may inayos lang po sa coffee shop.

Natapos na ang graduation ceremony nina Marem at Achilles. Bago umuwi sila umuwi, kinausap ni Marem si Achilles.

Achilles: " congrats din Marem, ito nga pala, bulaklak para sayo"

Marem: " wow ang ganda, salamat Achilles, congrats din sayo"

Achilles: Sya nga pala, sabi ni ate kung okay lang daw ikaw nalang ang pumunta ng bahay, ipapaalam nalang kita kay Tita mamaya after niyo mag celebrate, uuwi din kase si Dad. Gusto sana kitang ipakilala kanila Mom and Dad.

Marem: "nakakahiya, pero sige baka magtampo na sakin si ate Tes hehe"

" Pero may sasabihin ako Achilles,ahm.."

" Sinasagot na kita" " graduation gift ko rin yan sayo hehe"

Achilles: " T- talaga!?, hindi nga?, girlfriend na kita?!"

Marem: oo, sinasagot na kita.

Achilles: " hindi ako makapaniwala, thank you Marem. Ay love na pala hehe"

Masayang sagot ni Achilles kay Marem. Hinalikan niya sa noo si Marem.

Achilles: "Oh sya sige na love, mauna na kami ni ate, see you later and congratulations again "

Naka uwi na sina Marem at ang kanyang Ina, pagkatapos mag diwang sakanilang bahay kasama ang mga lolo, lola ,tito, at tita ni Marem, ay nagpaalam na siya sa kaniyang Ina na pupunta siya kanila Achilles.

Achilles: " hello po tita mano po, ipapaalam ko po sana si Marem sainyo dahil uuwi po si Dad at ipapakilala ko po siya hehe"

" Aba walang problema, basta huwag magpa gabi ha" wika ng Ina ni Marem.

Achilles: " opo tita, thank you po "

Nakarating na sila Achilles at Marem sakanilang bahay. Habang nag sasaya ay may narinig na busina ng kotse si Achilles sa labas ng kanilang bahay.

Achilles: " oh, I think it's Dad, wait lang Marem ha"

Marem: " oo sige lang, okay lang ako dito"

Masayang nagkukukwentuhan sina Marem, ang Ina at mga kapatid ni Achilles nang biglang narinig ni Marem ang boses ng isang lalaki, ang Tatay ni Achilles.

"Oh, hello everyone!, congrats Son" wika ng Tatay ni Achilles.

"Thank you Dad" sagot ni Achilles.

Nang biglang nabitawan ni Marem ang basong kanyang hinahawakan.

" T-Tay? wika ni Marem.

"Tay? Marem he's my Dad ,yung kinuwento ko sayo" sagot ni Achilles.

" Pero hindi ako pwedeng magkamali, siya yung nasa larawan na nakita ko sa drawer, siya ang Tatay ko" Saad ni Marem.

" W-wait Marem, it's impossible. Baka nagkakamali ka lang, may picture ka ba sa phone mo?" wika ni Achilles.

Kinuha ni Marem ang kanyang telepono at ipinakita Kay Achilles at sakanyang Tatay ang larawan habang naluluha.

" Ito oh, tignan mo. Hindi ako nagkakamali" wika ni Marem.

" W-wait,what's going on? Dad? Is it true?! Tell me!?" Saad ni Achilles.

" Yes Son, ako yung nasa phone niya" sagot ng Tatay ni Achilles.

Walang nagawa si Marem kundi umiyak at tumakbo palabas ng bahay nina Achilles.

Achilles: " Love!, wait"

Marem: (umiiyak)

Achilles: " stop crying, let's ask Dad again, baka hindi siya yun"

Marem : " Bulag ka ba Achilles?! , Ang Dad mo, at ang Tatay ko sa phone ko ay iisa. Achilles magkapatid tayo!"

Achilles: " No, it's impossible. Hindi pwede"

Marem : " oo talagang hindi ,pwede kaya ayoko na, maghiwalay na tayo Achilles, itigil na natin ito"

Sumakay ng tricycle pauwi si Marem habang umiiyak, hindi pa rin siya makapaniwala na ang Tatay na nais nyang makita ay Tatay rin ng taong mahal niya.

Kabanata 25

“Pagkikita”

Habang binabaybay ni Maren ang daan pauwi sa kanilang bahay ay hindi niya maiwasang maging emosyonal, hindi niya lubos maisip na sa pag kahaba-haba ng panahon ay sa ganito niya pang sitwasyon makikita at makikilala ang kanyang ama. Pagkarating niya sa kanilang bahay ay agad siyang napansin ng kanyang Ina na tila malungkot at matamlay.

“Anak? Bakit namumugto ang iyong mga mata? Ayos ka lang ba?” sunod-sunod nitong tanong na wari sa kanyang ekspresyon ang pagaalala.

“Nay” tanging nasambit ni Maren sabay yakap at humahagulgol sa bisig kanyang Ina.

“Bakit ka umiiyak Maren? Nandito lang si Nanay, magkwento ka at makikinig ako” tugon nito kay Maren.

“Nay ang s-sakit pala kapag nangyari ang mga bagay na hindi mo inaasahan, hindi ko m-maiwasang makaramdam ng galit at lungkot” nanginginig na kwento nito habang umiiyak.

“All this time, ok na ok pala siya, kaya niya naman pala akong hanapin. Nay nakita ko si Tatay sa personal ang masakit pa rito ay siya ang Daddy nila Ate Tes at Achilles, kaya pala grabi ang pagtataka ko dahil parehas ang apelyido nila. Ayon hindi ko napigilan ang sarili ko at ipinakita ko sakanya ang larawan naming dalawa at hindi niya ito itinanggi bagkus ay inamin niya pa sa harap naming lahat na siya nga ang kasama ko sa larawan” pagpapatuloy nitong pag kwento sa kanyang Ina.

“Pasensya kana anak kung sa ganitong paraan mo nakilala ang iyong ama pati ako ay hindi ko alam kung paano siya haharapin” saad ng kanyang Ina habang niyayakap siya.

Pagkatapos ng malalim na pag-uusap nina Maren at ng kanyang Ina ay napagpasyahan nilang magpahinga na dahil malalim na rin ang gabi. Binuksan ni Maren ang kanyang selpon at agad bumungad ang pagkaraming text galing kay Achilles, walang gana niya itong binasa at sa isip-isip niya ay malaking pagkakamali na nakilala niya ta minahal niya si Achilles. Napagdesisyonan ni Maren na iblock na lamang ang number ni Achilles upang hindi na siya nito kulitin sa tawag o text.

“Siguro ay para sa ikabubuti natin ito” bulong ni Maren sa kanyang sarili.

Sa kabilang banda, hindi rin mapakali si Achilles. Hindi niya matanggap na ang ama niya ay may kinalaman sa sakit na nararamdaman ni Maren. Sa bawat pag-iisa niya, paulit-ulit niyang binabalikan

ang mga pangyayari sa kanilang graduation, naghahanap ng mga senyales na maaaring magpaliwanag sa lahat ng nangyari.

“Sebastian my son, I think it is the right time for you to know the truth” sambit ng kanyang Daddy Basti.

“Kahit anong mangyari ay alam mong minahal kita/amin ng Mommy Shilla at Ate Tes mo. Nasa tamang edad kana rin para malaman ito, *it’s been 25 years since me and your Mommy Shilla decided to adopt you*” sambit nito habang nakatitig kay Achilles.

“What are you saying dad? Stop fooling around” galit na tanong ni Achilles.

“Totoo ang sinasabi ng Daddy Basti mo, *we adopted you because your Ate Tes wanted to have a baby brother, but me and your dad both know that I can’t bear a child anymore due to cervical cancer*” pagpapaliwanag ni Shilla kay Achilles.

“I’m not mad at you guys but can someone at least explain to me if anak talaga ni Daddy si Marem?”

“Yes son, Marem is my daughter and I can’t believe it na makikita ko siyang muli” masayang saad ni Basti.

“Sana ay makausap at maayos mo ang relasyon niyo ni Marem, alam ko na matagal mong hinintay ang panahong ito” dagdag na saad ni Shilla.

Kabanata 26

“Ang Katotohanan”

Nang makita ni Achilles ang larawan nina Marem at ng kanyang ama, biglang naglaho ang lahat ng galit at pag-aalinlangan sa kanyang puso. Napagtanto niya na may mas malalim na kuwento pa sa likod ng lahat ng ito, at sa kabila ng pagkabigla, nararamdaman niya ang isang matinding kagustuhang maayos ang lahat.

“Daddy Basti, alam ko kung saan ang bahay ni Marem. Sasamahan kita para maipaliwanag mo sakanya ang lahat” mungkahi ni Achilles.

“Sa tingin mo ba ay kakausapin niya ako? Mapatawad niya kaya ako? Handa na ba siyang muli akong makita” pag-aalinlangan ni Basti.

“Kilala ko po si Marem ang mga mata niya'y mapagmahal at bukas ang puso. Kung mayroon man siyang galit sa simula, naniniwala akong handa siyang makinig at magpatawad. Hindi masama ang magbigay ng pagkakataon sa taong nagkamali,” sagot ni Achilles na puno ng pag-asa.

Nang makarating sila sa bahay ni Marem, agad silang tinanggap ng Ina ni Marem ngunit kitang-kita sa kanyang mga mata ang pagtataka at takot.

“Anong sadya mo rito Basti?” Galit na tanong ng Ina ni Marem.

“Cresencia, alam kong nagkamali ako. Patawarin mo ako sa mga kasalanan at pagkukulang ko sa inyo” pagmamakaawa ni Basti.

“Galit na galit ako sayo Basti pero sino ba naman ako para hadlangan ang ama ng anak ko. Tumuloy na kayo at tatawagin ko si Marem sa kanyang kwarto” sambit ng Ina ni Marem.

“Marem anak, maaari ka bang lumabas sandali. May bisita ka at gusto ka niyang makausap” malambing at nakangiti nitong saad.

“Po? Sino daw sila inay?” pagtataakang tanong ni Marem.

“Lumabas kana lang para makita mo” sagot ng kanyang Ina.

Pagkakita ni Marem sa kanyang mga bisita ay agad nabago ang ekspresyon nito at tila unti-unting nawala ang mga ngiti nito sa labi. Tsaka nito tiningnan ang kanyang Ina na parang naghahanap ng sagot dahil sa kanyang pagkakagulat.

Napaluhod si Basti sa harap ni Marem, “Anak, patawarin mo ako sa lahat ng aking nagawa. Hindi ko sinasadya ang lahat ng ito. Nais ko lamang maayos ang ating relasyon bilang mag-ama.”

Sa mga salitang iyon, biglang bumagsak ang mga pader na itinayo ni Marem sa kanyang puso. Sa halip na galit, napalitan ito ng lungkot at pag-asa.

“Tumayo na po kayo hindi niyo kailangang lumuhod sa harap ko, handa po akong makinig” mahinahon na sambit ni Marem sa kanyang ama.

“Anak, lubos akong pumanatag na handa kang harapin at pakawalan kung ano man ang nararamdaman mo. Hindi ko hinihiling ang iyong agarang pagpapatawad, ngunit sana ay bigyan mo ako ng pagkakataon na maipaliwanag ang lahat sa iyo,” sabi ni Basti, puno ng pag-asa na magkaayos silang mag-ama.

“Limang taon ka pa lamang noon ng umalis ako dahil ang Tita Shilla mo ay kinailangan ako sa US dahil may sakit siyang Cervical Cancer, alam kong mali na lokohin ko ang inay mo dahil ang pakilala ko sakanya ay walang akong asawa. Wala akong magawa kundi ang iwan kayo ng Inay mo dahil sa may kailangan akong ayusin sa US. Maniwala ka sa hindi Marem, walang araw, gabi at taon na hindi kita iniisip, grabi ang konsensya ko na iniwan kita anak” pagpapaliwanag ni Basti habang umiiyak.

“Galit ako sayo Tay, dahil kitang kita ko kung paano nagdusa si Inay para buhayin at maitaguyod niya akong mag-isa. Pero napagtanto ko na sa kabila ng lahat ng sakit at galit, mayroon pa ring natitirang puwang para sa pagpapatawad at pagmamahal”

“Pinapatawad na po kita Tay” sambit ni Marem.

Kabanata 27

“Get Together”

Makalipas ang isang linggo simula ng magkaayos sila ay napagpasyahan ni Basti na imbitahan sina Marem at ang kanyang Ina na si Cresencia para sa isang *family dinner*. Kung saan ay pormal na ipakikilala ni Basti ang kanyang asawa na si Shilla at ang mga anak nito na sina Marites at Achilles. Habang nag-aabang sa pagdating nina Marem at Cresencia, ramdam ang kaba at pananabik sa buong bahay. Nang dumating ang mga bisita, agad silang pinasok ni Basti na puno ng ngiti sa kanyang mga labi.

“Anak Marem, Cresencia *I am beyond grateful and happy* na pinaunlakan niyo ang pag imbita ko sainyo. Maupo na tayo sa mesa habang mainit pa ang pagkain” sabay alok ni Basti sa mag Ina.

“Sige po Tay” tanging tugon ni Marem.

“*Finally! It is nice meeting you hija Marem*” malugod na pagtanggap ng Tita Shilla niya.

“*If you’re wondering* kung sino siya Marem, *this is your Tita Shilla, my wife!*” pormal na pagpapakilala ni Basti kay Marem.

“*And Shilla, this is Cresencia.*” Dagdag ni Basti.

“*Hello Cresencia, don’t worry, past is past. I know that you’re just a victim of Basti’s lies*” ngumungising sambit nito sabay nakipag kamayan.

“Kung nalaman ko nga lang po ng maaga na may asawa na pala si Basti ay baka dedma lang yan sakin” pabirong tugon ni Cresencia.

“Marem anak, para pormal mo naman makilala ang mga kapatid mo halika rito. Alam kong matagal monang kilala ang Ate Tes mo at si Sebastian pero sa pagkataon na ito ay kikilalanin mona sila bilang kapatid mo.” tugon ni Basti kay Marem

“Sino ba naman mag aakala na ang Isa sa mga empleyado ko sa Yesterday Coffee ay half sister ko pala.” naiiyak na sabi ni Ate Tes sabay yakap kay Marem.

Habang si Achilles naman ay nakangiti lang na pinagmamasdan si Marem at ang Ate Tes niya. Napansin din ni Achilles ang ngiting tagumpay sa mukha ng kanyang ama na siyang nagpagalak sa kanyang puso. Sa pagtatapos ng gabi, ay puno ng saya at pagmamahalan ang naging *family dinner* na ito. Unti-unti, nagiging mas malapit at mas buo ang kanilang pamilya, at ang bawat sandali ay puno ng

pasasalamat sa pagkakataong muling magkasama-sama sila. Nagpaalam nang mauuna si Nanay Cresencia kay Marem para naman daw ay makabonding niya ang kanyang Tatay at Kapatid.

“Marem natutuwa ako dahil sa kabila ng lahat ay nagawa mong patawarin si Daddy, salamat sa lahat ng ginawa mo. Hindi madali ang ginawa mo para sa ating pamilya.”sambit ni Ate Tes

“Walang anuman, Ate Tes. Ginagawa ko lamang ang dapat kong gawin bilang kapatid at anak. Yun ay ang tanggapin kayo ng buo.” matamis na tugon nito.

“Kaya pala sobrang gaan nang loob ko sayo noon paman kasi may ugnayan sa pagitan nating dalawa, isang samahan na tila hindi nabibigyan ng sapat na pansin dati.” sabay nagyakapan ang mag ate.

“Ate Tes nasaan po si Achilles at hindi kona nakikita?” tanong ni Marem.

“Ahh si kapatid *busy* yun dahil nalalapit na ang pagbalik niya sa US”

“Sa US? Bakit po?” hindi mawari ni Marem ang kanyang nararamdaman ngunit may kakaiba siyang naramdaman.

“Babalikan naman yun dito may aasikasuhin lang sa US” sagot ni Ate Tes

“*Hija Marem*, halikayo tabihan niyo ako ng Ate Tes mo dito sa *couch*, gusto ko rin malaman pinag uusapan HAHAHAH” pagpukaw ng pansin nila sa pagtawag ni Shilla sakanila

“Alam mo ba Marem madalas ka sakin ikwento ni Sebastian, siguro gusto ka niya” pabirong sabi ni Shilla

“Ahh opo mag kaklase na po kami ni Achilles sa college *and more on rivals* po kami sa academic” pagkukwento ni Marem.

“So may something sainyo ni Sebastian?” tanong ni Ate Tes

“Nakakahiya naman po ikwento pero opo kaso hindi na pwede lalo na nalaman ko na magkapatid kami sa tatay” saad ni Marem.

“*Oh no dear you misunderstood us, actually* si Ate Tes mo lang ang kapatid mo sa ama. Si Achilles naman ay hindi kayo blood related” papaliwanag ni Shilla.

“Bakit naman po?” nagugulohang tanong ni Marem.

“Actually ang magkapitd talaga rito ay si Ate Tes mo at Achilles, *they are not siblings in blood but they are siblings in heart*. Gustong-gusto kasi ng Ate Tes mo magkaroon ng baby brother *but since* hindi nako pwede mag buntis, *me and your Tatay Basti decided to adopt Sebastian*” kwento ni Shilla.

“Ahh kaya po pala tita hindi masyadong hawig si Ate Tes at Achilles” manghang saad nito.

“Kaya nga babalik si Sebastian sa US para bumalik sa *orphanage* at nagbabaka sakaling may makuha siyang kaunting imporsyon *about his true family*” dagdag pa ni Ate Tes.

Sa isip-isip ni Marem ay kaya pala parang balisa ang isipan ni Achilles kanina habang kumakain sa hapag kainan. Sana naman ay maging *successful* ang pagpunta niya sa US, alam kong lahat tayo ay inaasam asam ang makamtan ang katotohanan.

“Hindi bale bago siya umalis ay kakausapin kona siya para makapag-usap naman kami ng maayos” bulong ni Marem sa sarili.

“Kailan po ba aalis si Achilles?” tanong niya sa dalawa.

“Siguro this weekend, kaya mga 4 araw pa tayo para mag bonding” sagot ni Ate Tes.

Kabanata 28

“2nd Chance”

May halo ng lungkot at pag-aalala sa puso ni Maren sa nalalapit na pag-alis ni Achilles. Hindi inaasahan ni Maren na may kakaibang damdamin siya para sa Achilles, na tila ba mas malalim sa simpleng pagiging magkaibigan. Sa sumunod na mga araw, sinubukan ni Maren na magsimula ng mga pag-uusap kay Achilles, subalit parang may kung anong hadlang na hindi niya maipaliwanag. Hindi niya alam kung paano magsisimula, at kung ano ang mga sasabihin niya. Habang ang oras ay unti-unting lumilipas, dumami ang kanyang pananabik na makipag-usap kay Achilles. Hindi niya gustong magpaalam sa kanya na hindi nila naayos ang anumang hindi pagkakaintindihan. Sa wakas, isang araw bago ang pag-alis ni Achilles, nagkaroon sila ng pagkakataong mag-usap nang pumunta sa bahay ng kanyang Tatay Basti.

“Achilles!!!” bulyaw ni Maren ng makita niya ito.

“Oh bakit? Hindi pa nga ako nakakaalis miss mona agad ako. Sige ka baka hindi na ako niyan tumuloy” pabirong tugon nito kay Maren.

“Hayy nakakamiss rin pala pagiging makulit mo, busy ka ba? Punta tayo sa Yesterdays Coffee” pag alok niya kay Achilles.

“Sandali maliligo lang ako ng mabilis” tugon ni Achilles sakanya.

“Anak, totoo ba na naging kayo ni Sebastian? Bakit hindi niyo ipinagpatuloy?” tanong ng Tatay Basti niya.

“Opo Tay, pero akala ko po kasi noong una ay anak niyo talaga si Achilles kaya po nag alangan akong makipag relasyon sa kanya lalo na talaga kung Kapatid ko siya” pagpapaliwanag ni Maren.

“But you know what hija, I know him for more than 25 years and I can assure you that Sebastian is a good person” pagkwento ng kanyang Tatay.

“Alam ko po Tay, hindi ko naman po yan papayagang manligaw sakín kung magaspang ugali niyan” pabiro niyang sabi.

“Ayusin niyo kung ano ang nasimulan niyo anak, *I will support you!*” sambit ng kanyang Tatay sabay yakap sa kanya.

Agad naputol ang pag-uusap nila ng biglang bumaba si Achilles at niyaya na nitong gumayak si Marem, nagpaalam na ang dalawa sa kanilang Daddy Basti at tsaka dumeritso sa sasakyan. Tahimik lamang sila sa buong byahe, nabasag lamang ito ng makarating sila sa coffee shop.

“Andito na pala tayo” saad ni Achilles.

“Oo nga, ang bilis lang byahe” sagot ni Marem.

Pababa na sana si Marem sa kotse ng bigla siyang pinigilan ni Achilles at dali dali itong tumakbo palabas ng kotse upang pagbuksan ng pinto si Marem. Hindi niya mawari ang kanyang nararamdaman kaya na ngingisi na lamang siya.

“Baba na po *my princess passenger*”

“Kahit kailan talaga ay puro ka kalokohan Achilles” natatawang sabi ni Marem.

“Aba hindi ba pwedeng gentle man lang talaga ako” payabang nitong saad.

“Hala sige kung yan ang gusto mong sabihin HAHAHA”

Pumasok ang dalawa sa coffee shop at nakita nila ang kanilang Ate Tes na parang kinikilig na nakita silang dalawa na mag kasama, agad nila itong nilapitan at niyakap na rin.

“Ano bang sadya ninyong dalawa dito?” tanong ni Ate Tes

“Niyaya ako ni Marem pumunta dito dahil may pag-uusapan daw kami, ayaw kasing aminin na mamimiss niya ako sa pag alis ko bukas”

“Ang yabang mo talaga, hindi ba pwedeng farewell goodbye ko ito sayo” nakabusangot na tugon niya rito.

“Oh siya anong order niyo at ipapahatid kona lamang sa table niyo, *it's on the house*” sabay kindat ni Ate Tes.

“Ate yung *usual order* na lang samin. Iced coffee and blueberry cheesecake” sagot ni Achilles.

Nag hanap ng table ang dalawa tsaka nag umpisang mag muni-muni, hindi alam ni Marem kung paano sisimulan ang kanilang pag-uusap.

“Marem” seryosong sambit ni Achilles

“Bakit?”

“Alam ko na hindi naging maganda ang daloy ng ating relasyon, hindi rin naman tayo nag break. Sadyang cinut-off mo lang talaga ako noong mga gabing yun. Maniwala ka man sa hindi malinis ang intensyon ko sayo at naging tunay ang pagmamahal ko sayo” wika ni Achilles habang nakatitig sa mga mata ni Marem.

“Nagulohan lang ako ng mga oras na yun at hindi ko alam kung paano ako magrereact sa mga pangyayari dahil masyado akong nabigla” tugon ni Marem.

“Plsss Marem ayusin natin ito, ayokong umalis ng pinas na walang assurance kung ano ba talaga tayo. Kung may babalikan pa ba akong Marem sa pinas. *Let’s give it a shot again and if it doesn’t work, we will find a way to make it happen and to make it possible.* Hanggang sa sumang-ayon satin ang tadhana at panahon.” sambit nito sabay hawak sa mga kamay ni Marem.

“May babalikan kang Marem dahil ang puso niya’y isa lang ang ninanais at yun ay ang pangalan mo Sebastian Achilles Camero, at the end of the day I will always choose you” tugon niya kay Achilles habang nakangiti.

“*See you after 3 months?*” saad ni Achilles. “*See you my love, my Achilles*” tugon niya kay Achilles.

Kabanata 29

“Commitment”

“Marem anak gising na, sige ka baka iba sumundo kay Achilles sa airport, ikaw din” sigaw ni Inay na agad nag pabulalas sa aking natutulog na katawan. This is pansit, ang araw na kay talaga kong hinintay. Ang araw na muli kaming magkakasama ni Achilles halos mapatili ako sa kilig naiisip ko pa lamang na makikita ko siya.

(Flashback)

“See you after 3 months?” saad ni Achilles.

“See you my love, my Achilles” tugon niya kay Achilles.

Agad niyang hinawakan ang mga kamay ko sabay abot sa isang maliit na box at may kasamang certificate, mayroon itong tatak na DR (Darry Ring)

“Ibibigay ko sana yan sayo noong graduation night natin, kaso bigla ka ngang umalis. *Actually it’s your graduation gift* galing sakin, alam mo ba kung bakit yan ang napili ko?” patanong nitong saad.

“Oo naman, sino ba hindi nakakakilala sa brand na ito” sagot ko.

“It means, I can only buy this Darry Ring once and for one person only in my life, and that is you Marem. I give you this promise ring as a promise to you, a promise that I’ll be here, always be true, and always love you.” saad nito sabay yakap sakin.

“Naiiyak ako Achilles, hindi ko alam kong deserve ko ba ito. Sino ba naman mag aakala na ang rival ko noon ay magiging partner in life ko pala sa future” tugon ko sakanya at niyakap siya pabalik.

“Pagbalik ko, I’m ready to risk it all, I will marry you Amora Marem Ledezma”

(End of flashback)

Habang naghihintay kami sa airport, ang mga oras ay tila tumatagal ng isang libong taon. Ang bawat paglipas ng segundo ay parang isang malaking yugto ng aking buhay. Napapalibutan ako ng mga taong nagmamadaling maglakad papunta sa kanilang mga destinasyon, ngunit para sa akin, ang pinakaaabangan ko ay ang pagdating ng lalaking nagbigay ng kahulugan sa bawat araw ng aking buhay. Napansin ko ang sarili kong pagpupumiglas sa bawat paglapag ng eroplano, sa bawat pumapasok na pasahero mula sa mga pintuan ng airport. Ang puso ko ay tila sumasabay sa ritmo ng bawat paghakbang ko, umaasa na sa bawat isa sa kanila, makikita ko si Achilles na may ngiti sa

kanyang labi, handang yakapin ako at sabihing, “Mahal, nandito na ako.” Biglang lumitaw sa aking harapan ang isang pamilyar na mukha. Si Achilles, ang lalaking pinakamamahal ko, ang kanyang mga mata ay sumilip sa akin, puno ng pagmamahal at ligaya.

Napuno ng emosyon ang aking puso habang naglakad ako patungo sa kanya. Sa bawat hakbang na aking ginagawa, tila nababawasan ang distansya sa pagitan namin. At sa sandaling iyon, sa gitna ng mga taong naglalakad sa paligid, kami’y nagkita at nagyakap na parang walang bukas. Habang nasa byahi kami papuntang bahay nina Tatay Basti ay hindi namin mapigilang magkukutan.

“Tatlong buwan lang ako nawala, yung iyak mo akala mo’y halos limang taon hindi nagkita” pamimikon ni Achilles.

“Siguro pati sa US dinala mo kayabangan mo ano?” hagikhik ni Marem.

“Talaga bang namiss mo ako, Marem?” tanong ni Achilles habang magkahawak ang kanilang mga kamay.

“Namiss ka ba? Sigurado ka bang hindi ka lang nananaginip?” sagot ko sabay tawa.

“Tsk! Hindi ako nananaginip, Marem. Ikaw lang ang nangangarap ng ganun,” biro niya sabay kiliti sa akin.

“Haha! Oo na, ikaw na ang pinakamagaling mang-asar,” sagot ko sabay taas ng kilay.

Pero sa likod ng aming mga biro at kalokohan, ang aming mga puso ay puno ng kaligayahan at pasasalamat sa pagkakataong ito na magkasama muli. Nagkwentuhan kami tungkol sa mga pangyayari sa aming buhay habang magkahiwalay, sa mga bagong karanasan at natutunan.

“Anong balita sa mga inayos mo sa US?” tanong mo sakanya.

“Ok naman, *actually* hindi ko inaasahan na ganon ko malalaman ang lahat. *My mother died* sa mismong araw na ipinanganak niya ako dahil hindi kinaya ng katawan niya, at wala din nakakaalam sa pagkatao ng Father ko. *I’ve got a chance to visit her tomb and I bought her some flowers and candles.*” Malungkot na kwento ni Achilles.

“Alam kong masaya ang mommy mo na kahit wala na siya ay gumawa ka ng paraan para hanapin siya” saad ko sakanya sabay yakap.

Nang makarating kami sa bahay nina Tatay Basti at Tita Shilla, agad kaming sinalubong ng mainit na pagtanggap mula sa kanila. Nakikita ko ang saya sa kanilang mga mata habang binabati nila si Achilles at ako.

"Welcome home, my son Sebastian! We're so glad to have you back" sabi ni Tita Shilla habang niyayakap si Achilles.

"Welcome home son!" sambit ni Tay Basti sabay yakap.

"Welcome home bro" masayang wika ni Ate Tes.

"Thank you so much Mom, Dad, and Ate Tes, I miss you guys!" saad ni Achilles.

Pagkatapos ng pagbabatian ay agad na kaming kumain at pinagpahinga ko mona si Achilles dahil alam kong pagod ito kanyang byahe, nagpaalam na rin ako kina Tay Basti, Tita Shilla at Ate Tes nauuwi na ako dahil may aasikasuhin din ako. Pagdating kong bahay ay naabutan ko si Inay na nakabihis at nakaayos.

"Wowww saan naman po ang punta ng maganda kong Ina?"

"May gayak ako kaya ikaw naman ang maiiwan sa bahay at tsaka matagal na akong maganda ano, kaya nga nabiyayaan ka ng ganyang mukha" pabiro nitong sabi.

"Ayy siya larga na mudra, at sayang ang pustura mo" natatawa kong sambit.

Natutuwa ako dahil alam kong bihira si Inay maglaan ng oras para sa sarili niya, halos palaging sakin nakatuon ang oras niya kaya sinusupportahan ko siya kahit sa ganitong paraan lamang.

Sa pagkakataong iyon, nagkatipon sina Inay Cresencia, Tita Shilla, Tatay Basti, at Ate Tes upang pag-usapan ang isa sa mga seryosong desisyon ni Achilles na humingi ng gabay para sa pagpapakasal kay Marem.

"Nanay Cresencia, Mom, Dad, Ate Tes. Gusto ko po sana kayong konsultahin tungkol sa isang bagay," simula ni Achilles habang humihinga ng malalim.

"Napag-isipan ko pong mabuti at handa na po akong magpakasal kay Marem. Mahal na mahal ko po siya at handa akong maging tapat at magsilbi sa kanya habang buhay. Pero bago po kami magpatuloy sa aming pagsasama, humihingi po ako ng inyong basbas at patnubay. Sana po ay matanggap ninyo kami at payagan na maging bahagi ng isa't isa," paliwanag niya nang may halong kaba at pananabik sa kanyang mga mata.

Nang marinig ang mga salita ni Achilles, napansin ko ang bahagyang pagpikit ng mga mata ni Inay Cresencia, isang senyales ng paglalambing at pag-unawa. Matapos ang ilang saglit ng katahimikan, nagpakawala siya ng isang ngiti na pumapawi sa kaba sa puso ni Achilles.

“Anak, alam mo na kung gaano ka namin kamahal. Kung ito ang iyong nais at alam naming mahal mo si Marem ng tapat, walang hadlang sa aming pagsuporta at basbas. Kami ay nandito para sa iyo at sa inyong magiging pamilya,” sagot ni Inay Cresencia na puno ng pagmamahal at pagtanggap.

“Kung ganon ay pati kami ay pumapayag sa desisyon mo anak” tugon ni Basti

Kinabukasan, ang buong pamilya ay abala sa paghahanda para sa espesyal na pagkakataon na magaganap sa Yesterday Coffee. Nararamdaman ko ang kaba at pananabik sa aking puso habang kami’y nagtutulungan upang siguruhing maging perpekto ang lahat para sa proposal ni Achilles kay Marem. Naglipana ang mga bulaklak, kandila, at iba’t ibang dekorasyon sa lugar. Ang tamang musika ay hinanda rin upang magbigay ng romantikong atmospera sa oras ng pagpopropose.

Nang dumating na ang takdang oras, naroon na kami sa Yesterday Coffee, handang-handa na upang saksihan ang espesyal na sandali.

“Bakit kasi bigla bigla nag-aaya pumunta sa coffee shop?” pagtataka ni Marem.

“Namiss ko kasi yung blueberry cheesecake doon” saad ni Achilles.

Pagdating namin sa coffee shop ay laki ng pagtataka ko dahil mukang sarado ito at wala man lang katao-tao, pinagbuxan ako ni Achilles ng pintuan sa kotse. Agad naman akong bumaba at lumapit sa tarangkahan ng Coffee shop nat nakita kong bukas naman ang pinto, nakita ko sa likod ki si Achilles na parang hinuhudyatan akong buksan ang pinto. Binuksan ko nga ito bumungad sakin ang napaka ganda at romantikong disenyo sa paligid ng shop, hinawakan ni Achilles ay kamay ko dahil hindi ako makagalaw sa sobrang gulat. Pinaupo niya ako sa magadang upoan tsaka kami nag umpisang kumain at siya naman pagtunog ng isang napakagandang kanta ni Lil Eddie ang Statue. Sa kalagitnaan ng aming katahimikan ay biglang lumuhod si Achilles sa harap ko at siya namang paglabas ng iilang mga tao. Sina Tita Shilla, Nay Cresencia, Tay Basti, Ate Tes, Zariyah, Andra at Zamiel. Hindi kona mapigilang mag emosyonal sa mga oras na iyon dahil bigla na lang nag sink in sakin ang lahat ng mga alala ko.

“Marem my love, on this special day, in front of our family and friends, I want to express a heartfelt message to you. From the moment we met, I knew you were the one for me.

Every day spent with you is filled with joy and love. I never imagined someone could bring me such happiness and hope every single day. Your smile, your love, and your authenticity have brought true happiness into my life. Today, as you accept my love and promise, I know we are embarking on a new chapter together. I want to declare to you loud and clear that I love you deeply, and I am ready to be

your partner in every step of our journey. Amora Marem Ledezma will you marry me?" naiiyak na sambit ni Achilles.

"Yes!" naluluhang sagot ko.

Siya namang hiyawan at palakpakan nila ang daming naganap sa araw na iyon pero isa lang ang tumatak sa isipan ko, masaya ako at ikakasal na!

Kabanata 30

“Wedding Day”

Araw ng aming kasal at kasalukuyan akong naka sakay sa kotse papuntang simbahan, halo-halong emosyon ang naramdaman ko ano kaya ang magiging reaksiyon ni Achilles kapag nakita niya akong nakasuot ng putting gown ang bawat detalye ng aking kasuotan ay tila naglalaro sa aking isipan — ang kanyang reaksiyon, ang kanyang ngiti, at ang mga salitang sasabihin niya. Habang palapit lapit ang ang sinasakyan ko sa simbahan ay hindi ko mawari ang aking nararamdaman. Pagdating namin sa simbahan ay doon na pumasok sa aking isipan na ito na talaga ang araw na ikakasal ako sa taong pinakamamahal ko, maguumpis na akong magalakad papuntang altar at siya namang pag bukas ng pinto ng simbahan, agad bumungad ang nagsisigandahang palamuti at disenyo sa tarangkahan ng pinto patungo sa altar na simbahan, napapansin ko ang mga tao na may ngiti sa kanilang mga labi at masayang nag-uusap tungkol sa aming pag-iisang dibdib. Nakita ko rin ang mga nagsisigandahang damit nila Tita Shilla at Ate Tes. Si Inay at Itay ang sumama sakin sa paglakad papuntang altar at hindi kona mapigilang umiyak ng makita ko si Achilles na naghihintay sakin at harap ng altar na umiiyak din. Nag mano si Achilles kay Inay at Itay hudyat na ito na ang oras na kami namang dalawa ang maglalakad patungo sa altar.

“You look stunning my love” bulong niya sakin.

“And you look so fine my Achilles” bulong ko rin sakanya.

Nag umpisa na ang misa at kasalanan, ang bawat minuto ay punong-puno ng kasiyahan at pagmamahalan, tingnan mo nga naman ang tadhana. Dati lamang ay halos araw-araw kaming nag aaway sa simpleng bagay pero heto kami at nag-iisang dibdib sa harap ng diyos. Oras na para basahin ang wedding vows namin sa isa’t-isa. Hindi ko nahintay ang mga sasambitin ni Achilles.

“To my dearest Marem,

As I stand here before you today, surrounded by our loved ones and bathed in the light of our love, I vow to love you unconditionally, fiercely, and without reservation. I promise to be your rock, your companion, and your confidant, through all the joys and challenges that life may bring. I vow to cherish and honor you, to respect and support you in all that you do. I will listen to you with an open heart and an open mind, and I will always strive to understand you better each day I promise to be faithful to you, to be honest and true in my words and actions. I will be your safe haven, your shelter in times of need, and your source of strength and courage. Today, I give you not only my heart but also my soul, my dreams, and my future. I choose you, Marem, to be my partner in life, my equal, and my love, now and

forevermore. I love you, My Marem, and I will love you for all eternity." Sambit ni Achilles habang nakatingin sa aking mga mata.

"To My beloved Achilles,

Today, as we stand here surrounded by the beauty of our love and the presence of our cherished ones, I offer you my deepest and most heartfelt vows. I vow to stand by your side, unwavering in my commitment to our journey together. Through every twist and turn, every high and low, I promise to be your steadfast companion, your unwavering support, and your greatest advocate. I promise to cherish you, to celebrate your strengths, and to embrace your weaknesses. I will strive to uplift you, to encourage you, and to help you become the best version of yourself. I pledge to love you fiercely and passionately, with every beat of my heart. I promise to respect you, to honor you, and to cherish the unique individual that you are. With you, Achilles, I have found my truest companion, my soulmate, and my forever love. Today, I give you not only my hand but also my heart, my dreams, and my future.

I choose you, Achilles, to be my partner in life, my equal, and my beloved. Together, let us embark on this beautiful journey of love, laughter, and endless adventure. I love you now, and I will love you for all eternity My Love." sambit ko rin habang nakatitig sa kanyang mga mata.

"I now pronounce you husband and wife, You may kiss the bride" sambit ni Father Agoncilio.

Pagkatapos noon ay agad akong hinagkan ni Achilles at binibigyan ng isang matamis na halik, sabay naman sa hiyawan ng mga tao sa loob ng simbahan. Pakatapos noon ay hindi mawawala ang picture taking at sa pangawalang pagkakataon ay nagkaroon kami ulit ng panibagong litrato ni Tatay Basti. Sunod ay sabay-sabay kaming pumunta sa *reception* at talaga namang sinulit namin ang araw na ito, pinuno namin ng masasayang alala na sabay naming aalalahanin ni Achilles sa pagtanda namin. Ang pagdiriwang ay nagpapatuloy sa masayang tugtugan, sayawan, at masaganang pagkain. Ang bawat sandali ay puno ng pagmamahalan at kasiyahan, at ang aming mga puso ay napupuno ng pasasalamat at pag-ibig.

Sa paglipas ng gabi, kasama ang aming mga pamilya at mga kaibigan, kami'y nagbahagi ng mga kuwento, tawanan, at yakapan. Ang mga larawan na aming pinagkuhanan ay nagiging alaala na aming dadalhin sa aming pagtanda, isang patotoo ng aming pagmamahalan at pagkakaibigan. Alam ko sa aking puso na ito ang umpisa ng isang bagong yugto sa aming buhay, puno ng pagmamahalan, pagsubok, pagtitiwala, at pangako. Sa pagtanda namin, itong araw na ito ay maging gabay at gabay sa aming pag-ibig at pagmamahalan. At sa bawat hakbang na aming gagawin, sa pagkakasama namin, alam kong ang aming pag-ibig ay mananatiling matatag at walang hanggan.

“Let’s give it a shot again and if it doesn’t work, we will find a way to make it happen and to make it possible. Hanggang sa sumang-ayon satin ang tadhana at panahon.” -Sebastian Achilles Camero

“May babalikan kang Marem dahil ang puso niya’y isa lang ang ninanais at yun ay ang pangalan mo Sebastian Achilles Camero, at the end of the day, I will always choose you” -Amora Marem Ledezma

Pag-ibig 'DI MAGBABAGO

"Let's give it a shot again and if it doesn't work, we will find a way to make it happen and to make it possible.

Hanggang sa sumang-ayon satin ang tadhana at panahon."

-Sebastian Achilles Camero

"May babalikan kang Marem dahil ang puso niya'y isa lang ang ninanais at yun ay ang pangalan mo Sebastian Achilles Camero, at the end of the day, I will always choose you"

-Amora Marem Ledezma

Wakas